

BÁCSMEGYEI NAPLÓ

XXVII. évfolyam

Szubotica, 1926 SZERDA november 17.

316. szám

Meggjenik minden reggel, ünnep után és hétfőn délben
Telefon: Kiadóhivatal 8—58 Szerkesztőség 5—10, 8—52

Előfizetési ár negyedévre 165 din.

Szerkesztőség: Zmaj Jovin trg 3. szám (Minerva-palota)
Kiadóhivatal: Subotica, Zmaj Jovin trg 3. (Minerva palota)

Páneurópa — Ázsiában

Ne nézzük le, csak azért, mert messziről jönnek, az ázsiai híreket. Ázsia ötvenmillió négyzet kilométernyi területe áll szemben Európa ötmillió négyzet kilométerével, Ázsia egy milliárd lakója Európa háromszáz millió lakosával. Nem ijesztők ezek a számok? Nem félelmetes-e az a perspektíva, ami itt halott számok eleven értelmétől távol fel?

Ne nézzük le az ázsiai eseményeket. Nincsenek már távolságok a világtájak között. Az önző érdek látáhatatlan elektronok eszterláncával drótozza össze a bolygó szétszéledt kontinenseit s mázolhatják a kartográfusok különböző színűekre az országok geográfiai arcképeit, a vér mindenütt vörös, az arany mindenütt sárga s az étvágy mindenütt kapzsi: van-e ennél irgalmatlanabb és megrendíthetlenebb nemzetköziség?

Tevfik Rusdi török külügyminiszter megérkezett Odesszába találkozóra — Csicserinél. Külügyminiszterek nem azért szoktak találkozni, hogy megmutassák magukat egymás egyenruhájában s hogy a két ország üdvére emeljük gondosan leírt rögtönzéseik eladogása közben kézbevetett poharaikat. A külügyminiszterek akkor szoktak utazni, ha országuknak van szükségük — levegőváltásra. Az európai sajtó nem ok nélkül figyelte ezt a találkozást s nem ok nélkül idegeskedik az az államcsoport, mely eddig tagjai között térképen — petróleumkutak, gyapotmezők és platinabányák a fővárosok ezen a térképen — osztotta szét Ázsiát s Ázsia egy milliárdnyi népét.

Az odesszai tárgyalásoknak célja: *Pánázsia*. Őt ázsiai hatalom határozta el, hogy egymással szövetségbe lép s államsoporttá alakul. Oroszország, Törökország, Afganisztán, Perzsa és Kína tagállamai ennek az új államsövetségnek, melynek *Benese*: Csicserin lesz s melynek Szovjet-országa lesz a vezérállama. Moszkvától Angoráig, Angorától Nagaszakáig s onnan most Odesszáig hurcolták magukkal a gondolatot: öntudatra kelteni Ázsia szunnyadó népét, lerázni Európa igáját, megtalálni egymást Ázsia hitben és gyöngyben kifosztott népének. Kinek ne jutna eszébe, hogy ez a gondolat a Gangesz partján született meg s Gandhi volt és maradt a legnagyobb és legszuggesztivebb apostola. Még ha India háromszáz milliós népe is csatlakozni fog ahhoz az államkerethez, melyen belül az Ázsiai Egyesült-Államok gondolata valóra válhatik, akkor ki tagadhatná tovább, hogy világpolitika s talán: világtörténelem az, aminek szálait most bogozzák Odesszában Tevfik Rusdi és Csicserin.

Nagy Péter gondolata visszajára fordul: Európa kilökte magából az orosz népet s Oroszország most Ázsiában keresi nagyhatalmának, világhatalmának impedimentumát. Csicserin nem romantikus fő és nem álmódó harcos. Amit eddig mutatott Génától Odesszáig — az a hüvös mérlegelésnek és konok elszántságnak realpolitikája volt. Konceptióját eddig csak a történelmi erők zavarhatták meg. Az orosz kolosszus, az orosz fenyegetés most mindakét lábával Ázsiára támaszkodik s Ázsia kimeríthetetlen embergazdagságával

s elpusztíthatatlan értékeivel készül megvívni harcát a kis európai félsziget diktatúrájával.

Ha összeáll Kína, India és Oroszország — mindegyik egymagában is nagyobb, mint magára hagyatott világrészünk — miért világrész Európa, ha Kína csak sötét ország? — mit fogunk mi tenni huszonöt államra, huszonöt felé szakadt európai civilizáció? Ázsia Góliátjaival megmérkőzhetnek-e majd Európa egymással hadakozó, egymást leigázó, egymást kizsákmányoló Dávid-államocskáit?

Hogyan védekezhetik majd a kapitalizmuson felnőtt társadalom, ha Oroszországnak nemcsak a fenyegetés lesz egyetlen fegyvere, nemcsak a propaganda az egyetlen harcmódja, hanem mögéje áll, mögötte felsorakozik Ázsia? Világtájak háboruja, világrészek összecsapása fenyegeti Európa duodec államait, az európai civilizációt s a lehanyatló kulturánkat. Mi marad itt, ha egyszer megindul — »szálljon a lelkem sárga lobo-góval« — Európa felé Ázsia? Ha egyszer Ázsia eljön megnézni: kik

azok, akik elvették aranyát, gyapotját, cukrát, selymét és rizsét? Kik azok, akik elvették emberi életét s a nyomort és szenvedést adták fizetségül az elorzott kincsekért? Kik azok, akik vérrel és a szenvedés sós verejtékével gyalázták meg földjét?

Mi lesz, ha az egymilliárdos nép megtalálja egymást s a háromszázmillió Európa tovább tépi egymást huszonöt darabban a nacionalista, imperialista és nemzetiségi elnyomást politikájával?

Kész a béke a radikális pártban

Ejzakai konferencián véglegelték a megegyezést — A centrum nagyobb képviselőt kap a főbizottságban, a jobboldal több tárcát kap a kormányban

Radics az Obznanával fenyegeti Pribicevicset

Beogradból jelentik: A politikai érdeklődés középpontjában a radikális párti csoportok közt megindult kibékülési akció áll. Kedd délelőtt közölték a radikális párt vezető tagjaival, hogy este kilenc órakor Mihajlović Ilija topcsideri villájában konferencia lesz, amelyen

előreláthatólag létrejön a végleges béke a párt centruma és jobboldala között.

A konferencián a radikális párti minisztereken és *Trifković* Márkó parlamenti elnökön kívül résztvesznek: *Dragović* Milutin, *Janković* Velizár, *Marković* Lázár dr., *Csirković* Jován, *Miletics* Krszta, *Trifunović* Ranko, *Radonics* Jován dr., *Popović* Ljuba dr., *Kojics* Dragutin dr. és *Janjics* Voja.

Arra nézve, hogy mi a megegyezés alapja és az akció előzménye, különböző verziók vannak forgalomban. Valószínűnek látszik, hogy

a miniszterelnöknek és a centrumnak az a célja, hogy a főbizottság kiegészítése alkalmával erejének megfelelő számú helyet biztosítson magának.

miután a főbizottság eddig teljesen *Pasics* szolgálatában állott. Hogy ezzel szemben milyen kompenzációkat fog adni a centrum a jobboldalnak, arra nézve is különféle, leginkább személyi vonatkozású verziók keringenek. A személyi kérdéseknél azonban fontosabb a radikális párt egységes állásfoglalása az adamsthalai affér ügyében. Azt szeretnék elérni, hogy

Pasicsot ne érje az a szégyen, hogy fia ellen esetleg radikálisok is állást foglaljanak.

Kétségkívül a centrumnak ez a legerősebb ütőkártyája a *Pasics*-csoport ellen. Különösen kiemelik, hogy *Janković* Velizárnak és *Kojics* Dragutinnak áll elsősorban érdekében a párt egyöntetű magatartása, mert az adamsthalai fakturák kifizetésével kapcsolatban ellenük is vádat emeltek.

Biztosra vehető, hogy a megegyezés létre fog jönni, arra nézve azonban, hogy tartós lesz-e, máris kételemek merültek fel. A kormány egy tagja, aki a centrumhoz tartozik, kijelentette, hogy *ki fognak ugyan békülni, de ez körülbelül olyan lesz, mint Dragović és Koszics képviselők*

kibékülése, akik azután is ádáz harcot folytatnak egymás ellen.

Radicsnak jelenléte Beogradban a fontos tárgyalások idején arra mutat, hogy a személyi kérdések elintézésénél ő is hallatni kívánja szavát. A jelek szerint azonban *Radics* magatartása a *Pasics*-csoporttal szemben már korántsem olyan elutasító, mint volt néhány hónappal ezelőtt.

Radics nyilatkozata Korosec-ről és Pribicevicről

Radics István kedden reggel Beogradba érkezett. Megérkezése nem volt egészen váratlan, különösen azok után a hírek után, hogy a radikális pártban belül megindult a kibékülési akció. Ez érthetően igen közelről érdeklő *Radicsot*, akinek nem kis része van abban, hogy a radikális pártban belül különböző csoportok alakultak. *Radics* kezdte ki ugyanis egymásután azokat a politikusokat, akik később a *Pasics*-csoportban tömörültek.

Délelőtt tizenegykor *Radics* István *Dimitrijević* Mita volt radikális képviselő kíséretében a miniszterelnökségre ment, de nem találta ott *Uzunović* miniszterelnököt, mire nyomban távozott és visszatért a parlament épületébe. Félégykor *Radics* a pártjabeli miniszterek társaságában *Perics* Ninko dr. pénzügyminiszter szlovájiára ment, előbb azonban a parlament udvarán hosszabb beszélgetést folytatott az újságírókkal.

— *Pribicević* ismét túlszárnyalta önmagát — mondotta *Radics*. — Ugy látszik *Pribicević* együtt halad *Koroseccel*, aki kijelentette, hogy a nép márciusban el fogja veszíteni türelmét és puskát ragad. Persze *Korosec* maga is, mint vezér, puskát ragadna. Hogy ez be ne következzen, be fog lépni a kormányba.

Pribicević Pasicevón szét akarta kergetni az agrárügyi minisztériumot, sőt magát a kormányt is.

Korosec és *Pribicević* azt hiszik, nem lehet rend ott, ahol ők nincsenek. *Korosec* azt mondta, hogy ha három évvel ezelőtt bent lett volna a kormányban, nem lett volna sem korrupció, sem gazdasági válság. Itt azonban nincs most szó akrobata mutatványokról, hanem komoly munkáról.

Az újságíróknak arra a kérdésére, hogy találkozik-e *Koroseccel*, ezt mondotta *Radics*:

— Nem. Minek is találkoznom vele, hiszen minden rendben van már.

Korosec elfelejté, hogy nem a jezsuita kollégium, hanem a szlovén néppárt kormánybalépése esedékes.

— Milyen a kormány helyzete?

— Nagyon jó. Ugy látszik, *Pribicević* nem tudja, hogy

a kormánynak negyvenkét törvényjavaslata van,

amelyek olyan jók, hogy azokat a parlamentnek gyorsan el kell fogadnia. Csak ezután fog kiderülni, hogy ez a kormány milyen epochális nyomokat hagyott maga után.

Ezután *Radics* ismét *Pribicević* kritikálására tért át.

— *Pribicević* úgy viselkedik — mondotta — mintha egy idegen állam parlamentjében volna, mintha budapesti vagy bécsi képviselő volna. Mi azonban

nem tűrjük az obstrukciót.

A két kormányzópart elhatározta, hogy ezentul a képviselői kérdések és sürgősségi javaslatok tárgyalása csak a napirend után történhetik meg. Ezt egy parlamenti rezolúció formájában fogjuk elhatározni. Meg fogjuk akkor látni, hogy az ellenzék észreter-e? *Pribicević*, ugy látom, nem törekszik belépni a kormányba, azt hiszi, hogy neki megvan a saját kormánya, a saját szovietje.

Azt álmodtam egyébként, hogy Pribicević egészen megöszült.

Az újságírók erre megkérdezték, hogy mit jelent ez az álom.

— Ő már tudni fogja, hogy mit jelent — válaszolta *Radics*. — Emlékeztetem *Pribicević*et arra, hogy

az Obznanát nemcsak a Radics-párt ellen hozták és ő még meg fogja mutatni, milyen nagy hős

— fejezte be nyilatkozatát *Radics*.

A parlament ülése

Rövid és izgalmentes volt a parlament keddi ülése, amelyen a Romániával kötött határforgalmi konvenciót tárgyalták le igen kevés számú képviselő jelenlétében. Az ülésen *Trifković* Márkó elnökölt és megjelent a kormánynak csaknem valamennyi tagja.

Napirend előtt *Vuletić* Száva montenegrói föderalista sürgősségi indítványt tett a montenegrói árvízkaró-

sultak érdekében benyújtott interpellációjára. Vujicsics Milorád építésiügyi miniszter a kormány nevében a sürgősség ellen nyilatkozott. Az elnök szavazásra akarta feltenni a kérdést, mire az ellenzék részéről megjegyezték:

— *Nines quorum a kibékülés után sem.*

Az elnök azonban elrendelte a szavazást. A névsor olvasás igen lassan folyt, miközben összereltek annyi képviselőt, hogy a Ház határozatképes lett. Három negyedórás névsorolvasás után az elnök megállapította, hogy 130 képviselő van jelen, tehát meg van a határozatképesség.

Grol Milán: Szép, szép, háromnegyed óráig tartó névsorolvasás. Ezt nevezik munkának.

A többség Vuletics sürgősségi indítványát elvetette. Ezután Vujicsics építésiügyi miniszter felett Moszkovljevic földmivespárti képviselőnek a zetai (Montenegró) tartomány építésiügyi inspektorának kinevezése ügyé-

ben hozzáintézett kérdésre. A választ a Ház tudomásul vette.

Rátértek ezután a határmenti zónában levő ingatlanokra vonatkozólag Romániával kötött konvenciók tárgyalására.

Ninesics külügyminiszter rövid beszédben kifejtette, hogy szükség volt a konvenció megkötésére, mert ez hozzájárul a határmenti lakosság életének megkönnyítéséhez.

A vita egyetlen szónoka Vujics Dimitrije földmivespárti képviselő volt, aki szerint a jugoszláv állampolgárok érdekeit a konvenció nem védi meg eléggé. Csodálkozását fejezi ki azon, hogy ilyen rossz konvenciót a Ház elé hoznak. Kijelentette, hogy a konvenció hasonlít az Olaszországgal kötött barátsági paktumhoz.

Ninesics ismételtén rámutatott a konvenció előnyeire, majd a többség a konvenciót általánosságban és részleteiben elfogadta.

Az ülés negyedégykor ért véget.

Radics újabb nyilatkozata az aktuális politikai kérdésekről

Radics István délután felkereste Uzunovics miniszterelnököt a lakásán, majd este hattól hétig a miniszterelnökségen tanácskozott vele. Távozása alkalmával újból nyilatkozott Radics az újságírók előtt és kijelentette, hogy Uzunovicsnál informálódott a kormány munkája felől. A legfontosabb — mondotta Radics — hogy a radikális párt egysége helyreállt és ily módon lehetővé fog válni a bizottságok intenzívebb munkája és a kormány szorosabb együttműködése a pártklubokkal. Uzunovics különben megemlítette előttem, hogy

Pasics kijelentette, hogy a kormányt támogatni fogja.

Hangsúlyozta azután Radics, hogy három dolgot tart ezután a legfontosabbnak: a dalmáciai agrártörvényt, az adóreformot és a községi törvényt, amelyeket még január 1-je előtt meg kell szavazni. A kormány munkájára nézve kijelentette Radics, hogy a kormány dolgozik és átgondolt nagy munkát folytat, amelynek eredményei az ország tekintélyét külföldön is növelni fogják.

Arra a kérdésre, hogy találkoztott-e Pasicsal, Radics kijelentette, hogy ez felesleges, majd az újságíróknak arra a kérdésre, lehet-e szó Pasics kormányra jutásáról, Radics azt válaszolta:

— Erről nincs is szó. Hogy nekem mi az álláspontom ebben a kérdésben, az eléggé ismeretes és ezért erről felesleges is beszélnem.

Korosecnek a kormányba való belépésével kapcsolatban kijelentette Radics, hogy erről a kérdésről is beszélt a miniszterelnökkel és megállapítottuk — mondotta — hogy

a szlovén néppárt kormánybelépését illetőleg részünkről már semmi tennivaló nincs

és ha Korosec azt hiszi, hogy kimondta az utolsó szót, akkor az ügy le is van zárva.

— Korosec tévedett a helyzet megítélésében — folytatta Radics — mert

Korosec azt hitte, hogy szó lehet egy Pasics—Davidovics—

Korosec—Nikics-kormányról, most azonban beláthatja Korosec, hogy a mostani kombináció az egyedül lehetséges.

Ezután külpolitikai kérdésekre tért át Radics és amikor azt hallotta az újságíróktól, hogy a *Chicago Tribune* azt az állítást közölte, hogy a jugoszláv kormány csapatokat vont össze az olasz határon, a következőket mondotta:

— *Ez a hír egyenesen örültség.* Érdekes, hogy vannak, akik azt hiszik, hogy a török külügyminiszter odeszszai látogatása és az orosz-török viszony megjavulása miatt Jugoszlávia rosszabb helyzetbe kerül, mert Olaszország most már nem Törökország, hanem Jugoszlávia ellen fog teljes agresszivitásával fellépni. Ez az aggodalom azonban teljesen fölösleges, mert

Jugoszlávia sokkal erősebb

nagy hatalom, semhogy bármelyik szomszédja meg merné támadni és Mussolini sem az a meggondolatlan kalandor, mint sokan hiszik.

Különbösen is Jugoszlávia védelmi tekintetben legyőzhetetlen, amint azt előttem Genfben egy német katonai szakértő is hosszabban fejtegette.

A *Chicago Tribune* állítását egyébként Ninesics külügyminiszter is a leghatározottabban megcáfolta az újságírók előtt és azt vakmerő koholmánynak minősítette.

Markusev Milán a vagonhiány enyhítéséért

Markusev Milán, a szuboticiai kerület radikális képviselője kedden interviált Uzunovics miniszterelnökkel, akivel közölte, hogy a vajdasági gabona- és állatkivitel számára nem áll elég vagon rendelkezésre és hangsúlyozta, hogy ennek oka egyrészt az, hogy külföldről nem érkeznek idejében vissza a vagonok, másrészt rengeteg vagon áll kis állomásokon apró hibákkal anélkül, hogy megjavítanák. Uzunovics miniszterelnök megígérte Markusev képviselőnek, hogy érdeklődni fog az ügyben a közlekedésügyi miniszternél és megkérte a képviselőt, hogy személyesen járjon el az államvasutak vezérigazgatóságának vagonelosztó osztályánál.

Az új büntetőtörvénykönyv részletes vitája a törvényelőkészítőbizottságban

A törvényhozóbizottság kedden délután ülést tartott, amelyen megkezdtek a büntetőtörvénykönyv részletes vitáját. Az ülés elején Zsivkovic Ljuba elnök bejelentette, hogy a kormány betérjesztette a központi igazgatásról szóló törvényjavaslatot, melyet az elnök az albizottság elé utalt.

Az új büntetőtörvénykönyv részletes vitájában a kormányt Simonovics szociálpolitikai miniszter, mint az igazságügyminiszter helyettese képviselte és szakreferens Markovics Bozsidar dr., a beogradi egyetem büntetőjogi tanára volt. Az első és második fejezetet lényegesen módosításokkal elfogadták. A harmadik fejezetnél Moszkovljevic földmivespárti képviselő bejelentette, hogy javaslatot kíván tenni a halálbüntetés eltörlésére. Markovics Lázár dr. ezzel szemben arra az álláspontra helyezkedett, hogy a házszabályok értelmében egy javaslat részletes vitájánál csak a kormány vagy a szakreferens tehet módosító javaslatot. Az ellenzék ez ellen a magyarázat ellen tiltakozott és hivatkozott az eddigi gyakorlatra. Döntést nem hoztak.

Az ellenzék követelte, hogy a részletes vita lassabb tempóban történjen és egy ülésen legfeljebb egy fejezetet tárgyaljanak le. Az ülés ezzel véget ért. A legközelebbi ülés csütörtök délután lesz, amikor előbb

a központi igazgatásról szóló törvényjavaslatot tárgyalják és csak utána térnek rá az új büntetőtörvénykönyv folytatásos vitájára.

Korosec a kormányról és az alkotmányrevízióról

Zagrebból jelentik: Az elmúlt éjjel keresztülutazott a zagrebi vasútállomáson dr. Korosec Antun, a szlovén néppárt elnöke. A pályaudvaron Korosec fordult néhány újságíróhoz, akik előtt nyilatkozott pártjának a kormányba való belépésére vonatkozólag. Kijelentette, hogy a tárgyalások ezidőszert megszakadtak, mert a kormánynak fontos elintézni való ügyei vannak és ezért nem ér rá a szlovénnel tárgyalni. Véleménye szerint előbb-utóbb a pártvezérek kormánya fog megalakulni, mert a pártvezérek részvétele nélkül a kormánynak nincs tekintélye. Arra a kérdésre, hogy rehabilitálni fogják-e Pasicsot, Korosec kijelentette, hogy Pasics sohasem volt korrupt. Pasics nagyon szereti gyermekeit, ezeket pedig tulságosan befolyásolta környezetük. Meggyőződése, hogy Pasics nem tudott fia üzleteiről.

— Mi lesz Pucelj miniszterrel, ha a szlovén néppárt belép a kormányba? — kérdezték az újságírók.

— Ez a horvát parasztpárt belülről. Ha a horvátok rajtunk kívül a maguk részéről is delegálnak egy szlovén embert a kormányba, nekünk ez ellen nincs kifogásunk, sőt üdvözöljük ezt az álláspontot.

— Mi a szlovén néppárt álláspontja az alkotmányrevízió kérdésében?

— Az alkotmányrevízióról beszélhet ma nem aktuális, a horvát parasztpárt programváltozása után nem lehet parlamenti többséget összehozni az alkotmány revíziójára. Mi fentartjuk programunk erre vonatkozó tételét, de azok megvalósítását kedvezőbb időkre tartjuk fenn.

— *Mi a véleménye az olaszországi szlávok sorsáról?*

— *Ez Ninesics és Bodrero ügye. Nagy nehézségeket okoz ebben az ügyben az, hogy mi a szomszéd államokkal szemben kötve vagyunk a kisebbségi konvenciók által, ellenben Olaszországnak e tekintetben teljesen szabad keze van — mondotta Korosec.*

A zenitisták megzavarták Rabindranath Tagore beogradi előadását

Ázsiai szélhámosnak nevezték a hindu apostolt

Beogradból jelentik: Rabindranath Tagore beogradi előadását *kinos incidens* zavarta meg és csak a rendőrség erőltetett közbelépésének köszönhető, hogy az előadást folytatni lehetett.

Rabindranath Tagore Zagrebból utazott Beogradba, ahol a Tudományos Akadémián hétfőn este tartotta meg előadását. A termet zsúfolásig megtöltötte az előkelő közönség és amikor Tagore megjelent az emelvényen, nagy ovációval fogadták. Alig mondott el azonban néhány szót,

a terembe behatoltak a zenitisták és tüntetni keztek Rabindranath Tagore ellen.

— *Éljen Gandhi! Le ezzel az ázsiai szélhámossal!* — kiáltották az ind apostol felé.

Egy másik csoport ezzel egyidejűleg röpcédulákat osztogatott, amelyek felhívták a közönséget, hogy ne hallgassa meg Rabindranath Tagore megkezdett előadását.

A zenitisták, akiknek főelve a kérelmetlen harc a ma irodalma ellen, olyan erőszakosan léptek fel, hogy a rendezőségnek rendőrségért kellett telefonálnia. A rendőrség azután a botrány okozóit eltávolította a tereméből és így Rabindranath Tagore folytathatta előadását.

A *kinos incidens* óriási megütközést keltett Beogradban. A zenitisták azzal indokolják botrányos magatartásukat, hogy Rabindranath Tagore Anglia úrnőke és Gandhi szabadság-küzdelmét igyekszik ellensúlyozni.

Hét év alatt

hét százhatvanhét kilométer új vasutvonal

Az ország gazdasági testületeinek konferenciája a közlekedésügyi miniszteriumban

Beogradból jelentik: Jovánovics Vászsa közlekedésügyi miniszter kedd délután nagyszabású konferenciát hívott össze, amelyen megjelentek az ország kereskedelmi és iparkamaráinak és egyéb gazdasági szövetségeknek képviselői.

A konferenciát a közlekedésügyi miniszterium épületében délelőtt tizenegy órakor nyitotta meg Jovánovics Vászsa közlekedésügyi miniszter, aki hosszabb beszédben fejtette ki a konferencia célját.

— Azért hívtam önöket össze — mondotta a miniszter — hogy megállapítsuk azt a vasutépítési programot, melyet az ország gazdasági élete szempontjából sürgősen végre kell haitanunk. 1918-ban megtörtént a politikai egyesülés, a rossz közlekedési viszonyok miatt azonban ezzel egyidejűleg nem következhetett be a gazdasági egyesülés, melyre pedig nagy szükség van. Az országban olyan rossz állapotban voltak a vasutvonalak, hogy egy év alatt 1600 kilométeres pályát kellett megjavítanunk, mert különben súlyos zavarok álltak volna be a gazdasági élet vérkeringésében. A kormány mindig nagy súlyt fektetett a vasuthálózat kiépítésére és 1918 óta 767 kilométeres új vasutvonalat épített, amely 914 millió dinárba került. De ezek az új vasutvonalak sem elégségesek és Szlovénia és a Vajdaság

még mindig nélkülözi a közvetlen vasuti összeköttetést a tengerhez, azonkívül Dalmáciának sincs összeköttetése az ország többi részeivel. A konferencia részletesen vitassa meg az adriai vasut építésének problémáját és állapítsa meg, hogy merre haladjon és milyen mértékben kapcsoltsák be az ország vasuthálózatába. A miniszterium vasuti szakértőket bocsátja a konferencia rendelkezésére, akik a tárgyalások során megadják a szükséges felvilágosításokat.

A miniszter beszéde után Vaszkovics az államvasutak igazgatója részletesen ismertette az ország vasutügyi helyzetét és azokat a terveket, amelyeket az új vasutak kiépítéséről a jugoszláv mérnökegyesület kidolgozott.

A konferencia tisztikart választott: elnök lett Mitrovics Vlada egyetemi tanár, titkár Sztanovics Sándor, a becskerekai kamara titkára. A választások után Topalovics Zsivko a munkáskamara nevében szólalt föl és követelte, hogy alapsanak gazdasági tanácsot. A konferencia elvetette Topalovics indítványát és kiküldött egy bizottságot azzal a feladattal, hogy dolgozzon ki részletes vasutépítési programot. A kiküldött bizottság egy hónap múlva terjeszti elő javaslatát a közlekedésügyi miniszternek, aki annak alapján tesz javaslatot a minisztertanácsnak.

KISEBBSÉGI ÉLET

A csehszlovák magyar nemzeti párt interpellációt terjesztett be a belügyminiszterhez, melyben az állampolgársági kérdésben nemrégiben kiadott rendelet visszavonását követeli arra való hivatkozással, hogy a rendelet ellenkezik a lex-Dererrel. Az interpelláció szövege így hangzik: »A belügyminiszter rendelete ellenkezik a lex-Dererrel, mely világosan intézkedik, mely feltételek mellett van igényük az illető volt magyar állampolgároknak a csehszlovák állampolgárság megadására. A miniszteri rendelet nem respektálja a törvényhozó testület által megalkotott alkotmánytörvényt és utasítja az alárendelt politikai hivatalokat, hogy minden kérvényezőnél tegyenek jelentést pártállásáról, családi és vagyoni, valamint jövedelmi állapotáról, nemzetiségéről és egyben terjesszenek be javaslatot a csehszlovák állampolgárság megadásáért kirovandó illetékek nagyságáról. A belügyminiszter oly intézkedéseket adott ki, amelyekre a hivatkozott alkotmánytörvény nem hatalmazza fel és többek között az igényjogosultak politikai pártállásának megállapítását rendeli el, ami a törvény legmarkánsabb megsértése, mivel a törvény az állampolgárság elnyerése iránti igényjogosultság szempontjából nem tesz különbséget politikai pártállás szerint. Az állampolgársági igény megadásánál csak az alkotmánytörvény első paragrafuszában foglalt feltételek jöhetnek tekintetbe. Amennyiben kérvényező ezeknek megfelelő, úgy részére az állampolgárságot meg kell adni. A belügyminisztérium rendelete azért is törvényellenes, mivel a törvény világosan megmondja, hogy azon igényjogosultnak, aki ezen törvényben felsorolt feltételeknek megfelelő, az állampolgárságot meg kell adni s minthogy a törvény taxative sorolja fel mindazon feltételeket, amelyeket bizonyítani kell, nyilvánvaló tehát, hogy a belügyminiszter a törvényben felsorolt feltételeken kívül más újabb feltételeket nem jogosult felállítani, így hát az állampolgárság megadásáért járó illeték kiszabása is törvénytelen, az igényjogosultak ennek megfelelni nem tartoznak. A politikai pártállás pedig mindenkinek saját belső ügye lévén, annak a csendőrség által való kutatása merőben jogtalan és az állampolgárság elnyerése iránti kérelemmel összefüggésbe semmi módon sem hozható.«

*

A kolozsvári polgármestert, Osvada Vazult megkérdezték a magyar újságírók, hogy a szatmári tanács döntéséhez hasonlóan Kolozsváron nem lehetne-e a városházán a román mellett a magyar nyelvet is alkalmazni.

— Egyetlen akadálya ennek az lenne — mondotta a polgármester — hogy a tárgyalás menetét a két nyelven való tanácskozás és tolmács utján való érintkezés megnehezíti, meglasztja. Elvi akadálya egyáltalán nincs annak, hogy a tanácsnak egy olyan tagja, aki nem tudja precízen magát román nyelven, magyarul tegye meg előterjesztését. Hiszen már a régi tanácsulésen is kialakult a megértő és barátságos szellem, hogy nem kifogásolta a tanács egy tagja sem, ha valaki magyarul szólalt fel. Hovatovább azonban a román nyelvet mind és többen sajátítják el és a polgárság is saját érdekét követi és védi, ha olyan férfiakat küld a város tanácskozó testületébe, aki bírja a román nyelvet.

*

A csehszlovák agrárreformról részletes expozé adott a költségvetési bizottságban Vozselik dr., az állami földhivatal elnöke. Az expozé szerint a földhivatal eddig összesen 1,089.000 hektár földet adott át az új tulajdonosoknak, ebből 850.000 hektárt a rendes földosztási akció útján. A jövőben még felosztásra kerül a történelmi országokban 30.000, Szlovénia 125.000, Ruszországban 5.000 hektár, tehát összesen 16.000 hektár mezőgazdasági terület. A történelmi országokban a földre-

form már nagyrészt befejeződött; a lefoglalás és felosztás munkájának sulypontja ma már Szlovénia kora helyeződött át. Szlovénia a földreform végrehajtása lassú tempóban megy, ami összefüggésben van ez országrész rendkívüli gazdasági viszonyaival. Szlovénia nem lehet a földreformot simán végrehajtani, mert előbb jogi szempontból is rendet kell teremteni a mezőgazdasági kérdésekben. Az eddigi becsülés szerint a jövő évre Szlovénia már 70—80.000 hektárt előkészítettek a felosztásra, úgyhogy 1928-ra még 50.000 hektár marad. A jövőben körülbelül 50—60.000 igénylőt elégítenek ki a felosztott mezőgazdasági területekből. Az átvételi összeg előreláthatólag 803 millió koronára lesz, vagyis hektáronként 1904 koronára. A földreform sok százezer új ek-

zisztenciát teremtett; hogy ezek a termelő rétegek életképesek lehessenek, elsősorban ki kellett építeni az új tulajdonosok jogvédelmét, ki kellett terjeszteni a hitelakciót és meliorációs, valamint csatorna építkezéssel kellett a helyzetükön könnyíteni. A földhivatal és pénzügyminisztérium között meg egyezés jött létre abban az irányban, hogy a hatóságok elkészítik 5.700 kataszteri község ideiglenes kimutatását, amelynek alapján az adóhivatalok rövid időn belül előírhatják az új földtulajdonosok ideiglenes adóit. A földhivatal második nagy feladata az ellenőrzés, hogy a tulajdonosokra jogellenes ne legyen; továbbá gondoskodnia kell a nagybirtokok elbocsátott alkalmazottairól, akik 1926 szeptemberéig 267 millió követeléssel álltak elő.

Az angol bányamunkások hozzájárulnak a megegyezéshez

A bányászok megszavaztatása nagy többséget fog biztosítani a kormány memorandumának

Londonból jelentik: A bányakerületek megbízottainak konferenciája tudvalevőleg úgy határozott, hogy a kormánynak a bányászsztrájk befejezése ügyében beterjesztett memorandumáról megszavaztatják a sztrájkoló bányamunkásokat. Az egyes bányakerületekből beérkező jelentések alapján máris megállapítható, hogy

a bányászok megszavaztatása óriási többséget fog hozni a kormány memorandumában foglalt egyezségnek.

Figyelemreméltó, hogy Délwales bányászai is elfogadták a kormány memorandumában foglalt egyezséget. Ez azért fontos, mert a délwalesi kerület megbízottai a kerületi megbízottak legutóbbi konferenciáján a megegyezés ellen szavaztak. Ilyen körülmények közt biztosra vehető, hogy

a bányászok megszavaztatása után a sztrájk megszűnik és érvénybe lépnek a kormány feltételei, amelyek alapján újból felveszik a munkát.

A Népszövetség veszi át Németország katonai ellenőrzését

A Népszövetség főtájkára Londonban tárgyal a decemberi ülészak programjáról

Londonból jelentik: A kormány félhivatalos közleménye szerint a Népszövetség december 6-án kezdődő tanácsulésén Chamberlain külügyminiszter képviseli Angliát. Hétfőn este Londonba érkezett Sir Erik Drumont, a Népszövetség főtájkára, hogy megbeszéléseket folytasson az angol külügyminisztériumban a Népszövetség decemberi ülészakának tárgyszorozatáról.

A *Daily Telegraph* értesülése szerint

a Saar-vidéki megszálló csapatok visszavonása és Németország katonai ellenőrzésének a Népszövetségre való átruházása

is a decemberi ülészak tárgyszorozatán szerepel.

Nagyfontosságúnak tartja a *Daily Telegraph*, hogy a francia sajtó a katonai ellenőrzés fentartásának kérdésében már nem ragaszkodik eddigi rideg álláspontjához és olyan hangok is hallhatók, hogy

a katonai ellenőrzés jogilag megszűnt abban a pillanatban, amikor Németországot felvették a Népszövetségbe.

Igy számítani lehet arra, hogy a Népszövetség decemberi ülésén simán keresztül fog menni Németország katonai ellenőrzésének a Népszövetségre való átruházása.

Jobboldali kormányt akar alakítani a francia nemzeti blokk

Marin akciój óriási felháborodást keltett a baloldalon A radikális párt a nemzeti blokk taktikázása ellen

Párisból jelentik: A politikai érdeklődés előterében Louis Marin nyugdíjügyi miniszter legújabb akciója áll, amelynek

célja tiszta jobboldali kormány megalakítása.

Marin egy banketten tartott beszédével maga ellen hangolta az egykori kartelpártok politikusaikat, elsősorban Herriot és Painlevé minisztereket.

A baloldali sajtó lapjai egyöntetűen tapintatlannak és politikai szempontból oktalannak bélyegzik Marin kirohanását, melynek azonban nem tulajdonítanak nagyobb jelentőséget, mert hír szerint Marin a minisztertanács formálisan **bocsánatot fog kérni meg gondolatlanságáért.**

A baloldali pártok ingerültségét némileg enyhíti Poincaré az a megnyugtató nyilatkozata.

hogy rosszalja Marin fellépését.

Annál nagyobb feltűnést kelt, hogy

Marin akcióját támogatja a félhivatalos Temps is, amely megállapítja, hogy a parlamentben létre kell hozni a nemzeti pártok koalícióját, mert csak így lehet a baloldali pártok ellen eredményesen fellépni.

A lap csatlakozásra szólítja fel a radikális pártot és azt írja, hogy a nemzetnek szakítani kell az eddigi elvakult állásponttal és mindenkinek csatlakoznia kell a nemzeti blokkhoz. A radikális pártban nagy hatást keltett ez a cikk és lehetséges, hogy a radikális pártban rövidesen szakadás fog bekövetkezni.

A nemzeti blokk reméli, hogy

sikerülni fog olyan kormányt alakítani, amely eredménnyel veheti fel a harcot a szociális-ták ellen.

A baloldali lapjai különösen a *Paris Soir* és *Quotidien* felháborodva írják a jobboldali akciójáról és megállapítják, hogy a nemzeti egység kormányának miniszterei kissé furcsán fogják fel a nemzeti egység eszméjét. Ugy látszik — írja a lap — hogy ezek a miniszterek azt hiszik, hogy a nemzeti egység kormánya ugródeszka a nemzeti pártok jobboldali kormánya számára.

A radikális párt balszárnyának lapja, a *La Parole* megállapítja, hogy

a radikális párt nem tűrheti tovább azt a hivatalos akció, a melyet Marin irányít

és amelynek célja a radikális párt egységének felborítása.

Politikai körökben nagy az izgalom, mert egyelőre nem lehet megjósolni, hogy milyen következményekkel fog járni a nacionalisták fellépése.

A kormány egyébként, amely csak hétfőn számol be egy hivatalos kommunikében a francia helyzet javulásáról,

új belső kölcsönt tervez, hogy a költségvetés egyensúlyát biztosítsa.

A hivatalos lap keddi száma felhívást közöl és tíz évre szóló újabb állami kötvényeket kínál a február elsején lejáró nemzetvédelmi kötvények tulajdonosainak. A lejáró kötvények átváltása ugyan nem kötelező, de a kormány olyan kedvező feltételeket kínál, amelyekből arra lehet következtetni, hogy

a kormány a február elsején esedékes 1350 millió frankot nem akarja kiizetni.

Általános feltűnést kelt a felhívásnak az a része, amely szerint a hét százalékos új kölcsönt mindenki jegyezheti, nemcsak a február elsején lejáró nemzetvédelmi kötvények tulajdonosai, ami azt jelenti, hogy végeredményben új belső kölcsön felvételéről van szó.

A kisebbségi részvényes

A kereskedelmi miniszter megígérte, hogy véget vet a vállalatok erőszakos nacionalizálásának

Becskekről jelentik: Dr. Neuner Vilmos bánati németpárti képviselő kedden felkereste dr. Krafcacs Iván kereskedelmi minisztert, hogy intervenáljon a kisebbségi részvénytársaságok tőkeemelése ügyében.

Amióta a Vajdaságban érvényben volt régi magyar kereskedelmi törvénynek azt a szakaszát, amely a részvénytársaságok tőkeemeléséről intézkedik, hatályon kívül helyezték, többször megtörtént, hogy olyan bánati részvénytársaságok, amelyeknek részvénytöbbsége kisebbségi részvényesek, különösen németek kezében van, csak azzal a feltétellel kaptak engedélyt tőkeemelésre, ha a kibocsátandó részvények többségét az engedélyben megjelölt pénzintézetnek adják el. Ezzel a gyakorlattal nyilvánvalóan azt akarták elérni, hogy a kisebbségi részvénytársaságok nacionalizálódjanak, azonban flagránsan megsértették a régi részvényeseknek azt a jogát, amely mindenütt a világon érvényben van, hogy a kibocsátandó új részvényeket elsősorban ők vásárolhatják meg.

Dr. Neuner előterjesztette ezt a sérelmet a miniszternek, aki kijelentette, hogy valóban tervszerűen történt az, hogy a tőkeemeléshez ilyen feltételt szabtak, azonban megígérte, hogy a közel jövőben a kereskedelmi minisztérium olyan szabályzatot fog készíteni, amely gondoskodik a régi részvényesek jogainak tiszteletben tartásáról.

A képviselő tudomásul vette a miniszter választát.

NAPRÓL NAPRA

Urilányok

Ilyen cím alatt vasárnap a kitünő Tamás István tollából elkészedett cikk jelent meg a *Bácsmezei Naplóban* a mai lányokról.

Amnyira elkészedett, hogy ha nem ismerném Tamás Istvánt, azt hinném, hogy odahaza legalább öt eladó lánya nyaggatja a kapukulesért.

Celval és de la Fouchardiére új regényében, az *Une poule au volant*-ban olvasunk ezekről a rettenetes kis bestiákról, a párisi urilányokról, ahogy a könyv mondja: poule de lux-ökröl.

A könyv rövid meséje, hogy egy ilyen a függetlenségbe és szabadságba belerögződött tyukocskát, akivel sem az apja, sem később az ura nem bír, hogyan térít észre az energikus keresztmama kellő helyen és kellő időben alkalmazott verése.

Delmas ur és a többi francia apa is jobb eredményt érne el, ha egyetemesi és gyűlésezés helyett, inkább lekennének a lányainak két jólirányzott pofont.

De talán nem is kell ehhez a végső eszközhöz nyulni, hiszen amíg az apa keresi a pénzt, addig a lány mindig kénytelen lesz alkalmazkodni hozzá. Amelyik apa ezzel a hatalommal sem képes tekintélyt tartani, az — nem is érdekel más.

Másképpen áll persze a dolog, ha az apa nem képes eltartani a lányát, mert a kenyeret kereső lányt kétségkívül megilleti az a jog, hogy keresetével és idejével önállóan rendelkezék.

De hiszen nem is a dolgozó nőről van itt szó; az a lány, aki elég erős, okos és öntudatos ahhoz, hogy a mai könyökökkel való harcban saját erejéből meg tud élni, azt nem kell féltetni; mi az ugynevezett urilányokról beszélünk, a poule de lux-ökröl.

A párisi apák most az anyákat hibáztatják, hogy túlságosan bíztak a lányaikban, elfelejtették, hogy »ők is voltak fiatalok.«

Dehogyan is felejtették el! A mai, illetve az eddigi anyák tényleg sohse voltak fiatalok, legalább is nem abban az értelemben és nem lánykorukban.

Az apáknak talán több tapasztalatuk lehetne e téren és a leendő generáció anyáinak is több lesz.

Marcel Prevost Françoise-át egy világ választja el Françoise II-től. Françoise II. már bizonyára saját tapasztalatain okulva fogja nevelni tudni Françoise III-át.

*

A szexuális erő legyőzi a kultúrát, a jó nevelést és az észet — mondja Tamás István.

Ez bizony így van. De nemcsak a lányoknál van így, hanem még sokkal inkább a férfiaknál. A férfiaknál ugyanis még az a kevés lelki gatlás is hiányzik, ami a lányokban az ismeretlenül való félelem, meg valami átöröklött, ősi nőstényemerkülési ösztön folytán, mindig megvan.

*

Rettenetes, hogy a párisi nők negyvenöt százaléka beteg. De vajjon kítől kaphatták a bajt?

Tartok tőle, hogy a párisi férfiaktól. A leendő generációra ez csakugyan katasztrófális. Ha már véletlenül akad egy egészséges anya, akkor meg biztosan az apa beteg.

*

A nő a gyengébb nem — mondja a cikkíró. — Nem fizikailag, hanem erkölcsileg. Felelőtlen, ingadozó: védeni kell. (Védik is a férfiak, mindegyik védi a többiétől, csak önmagától nem védi egyik se).

De ha ez így van, ha a lovagiaság és a háremrendszer egyaránt annak a megismerésnek az eredménye, hogy a nő erkölcsileg minderwärtig, mint a gyermek, akit szintén nem ítéltünk el, ha bünt követ el, hanem azokat a föl-
nőtteket hibáztatjuk, akik erre neki lehetőséget adtak: akkor mért vonjuk kétségbe, hogy a nő valóban »elcsábítható«?

Mért ne nevezhessük csábítóknak az ilyen erkölcsileg magasra feleltünk álló Koronákat a teremtségek, mikor visszaél-

egy ingatag, gyöngé, önmagán uralkodni nem tudó kislány »gyengeségével«?

*

A favágó idealizmusát cseppet se találom meghatótnak. A nő is ideált keres. »akit tisztelhesen, akivel csodálathatóság magát«. Ez csak nem érdem! Ami az érte való dolgozást illeti, erre nézve néhány favágónét kellene megkérdezni, én vaktában merem mondani, hogy egy se dolgozik kevesebbet, mióta »van aki dolgozzon érte« mint lánykorában.

Hogy a férfiak állandóan ártatlan és tiszta nők után vágyakoznak, ez ugye erkölcsi, mint higiénikus okokból érthető. De honnan vegyünk annyi szűzét, hogy az idealista, becsületes férfiaknak egész életükön át, valahányszor vágyódnak utána, mindig jusson?

*

Elismerem, nem szimpatikusak az

amerikai lányok, akik kalandokat keresnek Európában. De talán őket se szabadna mindet ugyanazon mértékkel mérni.

Nem tudhatjuk, hány Mary és Kitty van, aki az amerikai férfi nyílt pájtáskodó modorához szokott és aki Európából egy csomó keserű tapasztalatot és csalódást visz haza, szegény, cinikussá és kegyetlenné lett szívében.

*

És most még egy szót Delmas urról, az apa-elnökről, aki epedve várja azt az időt, mikor mesterségesen fognak embereket előállítani, a nő tehát feleslegessé válik és Delmas ur be akarja szüntetni, ki akarja küszöbölteni, mint quantité négligeablet.

Mondja kedves Tamás, hány éves az a Delmas?

Lucia

Nemzeti egység kormánya Görögországban

Venizelosz szerint a liberális és monarchista pártoknak koalícióra kell lépni

Milanóból jelentik: A Corriere della Sera athéni jelentése szerint

Görögországban állandóan növekedik azoknak a száma, akik azt kívánják, hogy az áldatlan pártharcoknak egyszersmindenkorra vessenek véget és a nemzeti egység kormányának megalakítását követelik.

Figyelemreméltó, hogy a katonaság a politikába már nem avatkozik úgy, mint eddig, amit Plasztirasz tábornok az aktív tiszték hétfői bankettjén nyomatékosan hangsúlyozott is. Másrészt azonban aggasztónak tartják, hogy a tartalékos tiszték nem hagynak fel azzal az akciójukkal, amelylyel a tisztikart rá akarják bírni, hogy az államforma megállapításá-

nak kérdésébe teljes eréllyel avatkozzék be.

Venizelosz táviratilag közölte pártjával, hogy szerinte a liberális és monarchista pártoknak okvetlenül koalícióra kell lépniök, amihez szükséges az államforma kérdésének kikapcsolása.

A mai helyzet olyan — írja Venizelosz — hogy az ilyen megoldás egy pillanatig sem késhet, mert különben Görögország izolálódik és bekövetkezhethet gazdasági összeomlása. Venizelosz egyébként közli azt is táviratában, hogy csak akkor tér vissza Görögországba, ha az új kormány már megalakult és teljesen helyreállt a belső béke.

Az egészséges Ázsia a beteg Európáról

A nyugati kulturának legfőbb baja, hogy megszakította a lelki kapcsolatot Kelettel

Rabindranath Tagore nyilatkozik a Bácsmezei Napló számára

Vasárnap este a zagrebi gyorsvonatla Beogradba érkezett Tagore, a Nobel-díjas hindu költő. Az állomáson a beogradi közönség spontán örömmel fogadta.

A budapesti, a bécsi sajtó Tagoréról már annyit írt, hosszú kaftános öltözékét minden fodrával kiszíneztek, egzotikus társaságát körbe interjúválták, német grófnő bámulóját névtelenségéből kivették, Hosszu, aszkétikus arc, csodásan lángoló szemei, mint látvány is érdekesekek. A klasszikus humanizmus reformátora Tagore, amelyhez hozzáadja azt a keleti, ázsiai bensőséget, amelyhez európai ember talán sohasem tud felmagasztosodni.

Hétfőn délelőtt fogadta három lap, köztük a Bácsmezei Napló munkatársát. Előljáróban megjegyezte, hogy mennyire kifárasztotta az európai turné és a hosszú Zagreb-beogradi utazás. Beszélgetés közben többször bejött a szobába kis unokája, akit bensőséges szeretettel ölelt magához.

A költészetről kezd beszélni. A költőnek nincsen küldetése. A költő magának ír — mondja — így csak közvetve hat az emberiségre. A költő megérzi a fűvek, a fák, az állatok, a természet szépségét és ezeket az érzéseket esztétikai formában közli a közönséggel, vagy a hallgatóval. A költőnek számos nézőpontja van, de minden nézőpontját tökéletesen csak a költő anyanyelvén lehet közölni. Költeményeket más nyelven nem lehet tökéletesen visszaadni, sőt más nyelvjáráson sem. Hivatkozik a hindu nyelvjárássok között lévő nagy

különbségekre. A költő az emberek között az énekes madár, aki a társadalom borzalmas egyhangúságában színt és érzést ad az emberiségnek.

Az európai kultúra ma már nem sok gondot fordít a költészetre, Európa ma túlságosan anyagias lett és európai utján ládatommal látta az európai lelki élet szomorú egyhangúságát.

A modern európai költészetben ma nem találni meg az egységes alaptömust. Az európai irodalom és költészet ma nélkülözi a főtendenciát. Ez azért van Tagore szerint, mert az európai kultúra elvesztett a Kelettel minden kontaktust. Minden európai kultúra keleti bölcsőben ringott. A görög kulturának és a mohamedán vallásnak a távol Kelet volt a szülőbanya. Európa csak tovább fejlesztette a keleti igazságokat. Nagy baj, hogy a mai ember elhanyagolja a Keletet, innen származik az a sok ellentmondás, amely annyira jellemzi a Nyugat mostani kulturáját.

Az európai emberben mindennaposak a belső konfliktusok, mert az európai ember elvesztette a keleti spirituális befolyásokat. Tolsztoj már kereste a keleti szellemhez visszavezető utakat. Ha Tolsztoj nem is találta ezt meg, a fejlődés során valakinek ezt fel kell fedeznie. A keleti ember bensőleg él. A keleti ember életcélja az önellenőrzés, az önmagunkkal szemben való hűség, az európai ember pedig minden titok nyitját akarja megtalálni és innen vannak az európai emberek rettenetes lelki katasztrófái. A tudomány csak az egyik oldala az életnek. A tudomány nem elé-

githeti ki az emberiséget.

Azután az újságírók azt kérdezték tőle, hogy nem fog-e európai útja után manifesztációt küldeni az emberiséghez. Tagore csak annyit mondott, hogy erre nincs szükség, csak tovább fog inni, amíg annak lelki szükségét érzi. Manifesztációt küldeni szerinte a hindu Ghandinak hivatása, Ghandi ezt érzi és ha kell, az ázsiai ember szándékait ő fogja tolmácsolni. A költő ne törődjön az ilyen manifesztációkkal, a költő csak alkosson, írjon és hasson az emberiségre. Ghandi nagy ember, ő majd küld szöveget az európai emberiséghez.

Az oroszországi viszonyokat nem ismeri, nem is kíváncsi a bolsevizmusra. Hívták Moszkvába, de nem ment el és minthogy nem ismeri az ottani viszonyokat, nem is nyilatkozik az orosz helyzetről.

A Balkán rendkívül érdeklő, de ide csak azért jött, mert meghívták. Meg akar ismerkedni az itteni szellemi élet vezetőivel, mert kíváncsi arra, hogy ezek hogyan látják az európai szellem fejlődését.

Igy foglalta össze Tagore a világszemléletét. Nagy temperamentummal, külsőleg is látható benső meggyőződéssel fonja a mondatok láncolatát. Bánatos szemei is mintha elárulnák, hogy ma még hiába beszél a beteg Európának. Európa éljen lelki életet és dobja el magát az anyagiasságot. Barnásan rózsaszín kaftánja, sarus cipője már mutatja is, hogy milyen egyedül áll ez a Tagore közöttünk ezekkel az ázsiai gondolatokkal.

G. D.

Tisztviselő-palota épül Noviszadon

A novemberi közgyűlés tárgyalja az utépités tervét

Noviszadrói jelentik: Az új noviszadai Duna-híd felépítésével kapcsolatban Noviszad város mérnöki hivatalának leg-sürgősebb és legfontosabb teendője a hidhoz vezető Kraljica Mária-ut kiépítése.

A város márciusban lebontatja a Felszabadulás-téren levő Kron-házat, amelynek helyére torkollik az új ut a város főterére. Ez az új Kraljica Mária-ut 46 méter széles, impozáns nagyvárosi út lesz, amelynek a város egyelőre csak egy részét készített el. A város ugyan is egyelőre 26 méter szélességben csinaltatja meg az új utat és pedig a közepén fog végigfutni a tíz méteres kocsit, amely Bitumen-makadamból készül és a későbbi, végleges uccaburkolat alapzatát fogja képezni. A tíz méteres kocsitól balra és jobbra kétoldalt hét-hét méteres, fásoros járda készül, amelyet egyenlő fehér zuzalékkal borítanak be és a gyalogjárót pótolja, míg a fásor mellett utóbb létesítendő hét-hét méteres oldalkocsitak mellett a négy-négy méteres külső és végleges járdák elkészülnek.

A város a Kron-ház anyagának felhasználásával és további másfélmillió dinár befektetéssel nyomban hozzá akar fogni az új Kraljica Mária-uton az első monumentális városi épület fölépítéséhez. A város tudvalevőleg pár héttel ez előtt másfélmillió dinár értékű földet adott el, amelyet annak idején az agrárreform azzal a feltétellel adott vissza a városnak, hogy annak eladási összegéből tisztviselő lakások épüljenek. A városi mérnöki hivatal ennek a másfélmillió dinárnak a segítségével impozáns, kétemeletes bérpalotát akar létesíteni, amelyben nyolc háromszobás és néhány kétszobás modern lakást fog a városi tisztviselők részére létesíteni, míg a földszinten üzlethelyiségek lesznek, amelyeknek jövedelme rentabilissá tenné az építkezést. A város ezenkívül ezzel az építkezéssel meg akarja kezdeni az új építkezéseket. A város új bérháza a szállodarészvénytársaság területén létesülne. A városi mérnöki hivatal a november 24-iki városi közgyűlés elé fogja terjeszteni a terveket.

Százötvenmillió kölcsönt kínálnak Novisznak

Amerikai-angol-német kölcsön a városi beruházásokra

Novisznáról jelentik: A csehszlovák közraktárvállalat novisznadi kirendeltsége hétfőn százötven millió kölcsönajánlatot tett Novisznai városának. A kirendeltség egy amerikai-angol-német tölcsoport nevében tette meg az ajánlatot. A csoport, amelynek élén H. W. Dillon and Sons londoni és Robertson and Malcolm Ltd. newyorki bank cégek állnak, husz-harminc évre hét és fél százalékkal mellett kilencven-kilencvenkét dináros kibocsájtási árfolyamon ajánlja fel kölcsönét. A kölcsönajánlat kibocsájtási árfolyamon ajánlja fel kölcsönét. A kölcsönajánlat hivatkozik arra, hogy a csoport hasonló feltételek mellett ajánlott fel tizenhat millió dolláros beruházási kölcsönt és ennek az ügyben már előrehaladott tárgyalások folynak.

A kölcsönajánlattal az illetékes tényezők még nem foglalkoztak, az ajánlat kibocsájtási árfolyama azonban olyan alacsony, hogy ezen az alapon a város aligha kötheti meg a kölcsönt, amely így kilenc és fél százalékba kerülne.

A városi tanács valószínűleg a legközelebbi városi közgyűlés elé viszi a kölcsönajánlatot, amely — kétségtelenül lényeges változtatásokkal — módot nyújtana a városnak a Dunapart kiépítésére, vízvezeték, csatornázás létesítésére, vásárcsarnok építésére és más fontos beruházásokra. A város a kölcsönajánlattal kapcsolatosan rentabilitási számítást eszközölt, amelynek elkészülte után terjesztik a kölcsönajánlatot a közgyűlés elé.

Horgoson paprikát

Bécsben pénzt csalt ki a Suboticán elfogott zagrebi szélhámos

A zagrebi rendőrségen már eddig is nagyszabású szélhámoságokról tett beismert vallomást a Suboticán elfogott Weisz Miksa, aki mióta zagrebi kereskedelmi ügynökségével felhagyott, bejárta Bécs, Osziijeket, Beogradot, Kikindát s egy sor más vajdasági és külföldi várost, a legkülönbözőbb családi trükkökkel, míg a szubotici rendőrség ártalmatlanná nem tette. Letartóztatása a bécsi rendőrség körözövele alapján történt és Szuboticáról átszállították Zagrebbe, ahol eredményesen folyik a kihallgatása.

Legtöbb csalását olyan módon követte el Weisz Miksa, hogy külföldi cégek-nél zagrebi tekintélyes kereskedők rokonának adta ki magát, aki utazás közben bizonyos összegek erejéig megszurult. Mindig olyan cégeket szemelt ki áldozatul, amelyekről tudta, hogy üzleti összeköttetésben állnak azokkal a zagrebi kereskedőkkel, akiket rokonaként nevezett meg és ezektől sokszor árut vett át bizományba. Így járt el Szomborban és Horgoson is, az utóbbi helyen három cégtől összesen harminc száz édes-nemes horgosi paprikát, kétszázötven kilogram sertészsírt, továbbá mégegyszer százötvenezer dinár értékű paprikát csalt ki. Az áru tudatott, azután nyomtalanul eltűnt.

Terjedelmes bűnlajstrom kerekedik azokból a pénzcsalásából is, amelyeket Weisz Miksa bevallott. Reimann József bécsi könyvkereskedőtől hatvan sillinget, a kikindai vegyipar gyártól egymillió magyar koronát, később ennek bécsi fiókjától másfélmillió magyar koronát csalt ki. Osziijeken hosszú ideig lakott a Grand Hotelben és nemesak ott maradt a szoba árával, hanem ezenfelül kétszáz dinár erejéig »megvágta« a szálló portását. A bécsi Piatnik-cégtől ötven sillinget, Mittler Alfréd-től kétszáz sillinget és félmillió magyar koronát, a Solway-művektől száz sillinget csalt ki. Egy ismert zagrebi kereskedőtől árut vett át és kaucióképpen egy kétszázézer dinárról szóló betétkönyvet adott. Miután hosszú ideig nem jelentkezett az elszámolással, a ke-

reskedő megpróbálta értékesíteni a betétkönyvet s a bankban derült ki, hogy a könyvben feltüntetett betétösszeg hamisítva volt. A rendőrség a legveszedelmesebb nemzetközi szélhámosok

egyikének tekinti Weisz Miksát és bizonyosra veszi, hogy még számtalan csalása fog kiderülni, amikor jelentkeznek azok a károsultak, akik eddig hallgattak.

Törökország Olaszország ellen tüntet az odesszai találkozással

A török külügyminiszter elutazott Odesszából

Perából jelentik: Tewfik Rusdi bejtörök külügyminiszter kedden érkezett vissza Odesszából és azonnal továbbutazott Angorába. A török külügyminiszter elutazása előtt Tewfik bej és Csicserin közös kommunikét adtak ki, amely a következőképpen hangzik:

— A függőben levő kérdések egyike sem olyan, hogy akár Törökország, akár Szovjetország kormányának politikáját más államok irányában vagy a török-orosz viszonyt megzavarhatná. Ennek a viszonynak bensőségessé tétele rendkívül fontos a világéke érdekében.

Tewfik külügyminiszter az újságírók előtt úgy nyilatkozott, hogy az odesszai találkozással csak kedvező hatása lehet Törökországnak más államokkal való viszonyára. A perai japán követ viszont kijelentette, hogy az ázsiai Népszövetség megalakításáról szóló hírek koholmányok.

A londoni lapok szerint angol kö-

rökben cáfolják azt a főleg német lapokban megjelent hírt, hogy az angol diplomácia máris lépéseket tett volna az odesszai találkozás ellensúlyozására. A Daily Telegraph szerint az odesszai tanácskozás gondolata Csicserin-től származik és Törökország azért fogadta el a meghívást, hogy megmutassa Olaszországnak, hogy Törökországnak hatalmas barátai vannak. A Times szerint Tewfik bej külügyminiszter részletesen vázolta Csicserin előtt azokat a feltételeket, amelyek mellett Törökország hajlandó belépni a Népszövetségbe és közölte az orosz külügyi népbiztossal mindazokat az ajánlatokat is, amelyeket a nyugati hatalmak tettek Törökországnak arra az esetre, ha belép a Népszövetségbe. Csicserin viszont felvilágosította a török külügyminisztert, hogy Törökország milyen mértékben számíthat Oroszország támogatására, ha szembehelyezkedik a Népszövetséggel.

Feloszlatták a magyar nemzetgyűlést

A kormányzói kézirat 1927 január huszonötödikére hívja egybe az új képviselőházat és a felsőházat — Az ellenzék a nemzetgyűlés utolsó ülése alatt állandóan az általános, titkos választójogot élte

A kormánypart és a szocialisták mandátumainak növekedését várják az új választásoktól

Budapestről jelentik: Izgalmas várakozás előzte meg a magyar nemzetgyűlés keddi utolsó ülését. Hatalmas autópark volt a délelőtti órákban a parlament épülete előtt, ahol a kíváncslak egész tömege várakozott. A kapukban a legszigorúbban igazoltatták a belépőket, de ennek ellenére már féltizenegykor a folyosók olyan zsúfoltak, hogy mozogni sem lehetett, mert az összes jelöltek és jelöltek minden összeköttetésüket felhasználták, hogy belépőjegyet szerezzenek az utolsó ülésre.

Néhány perccel tizenkét óra előtt nyitotta meg Zsitvay Tibor elnök az ülést. Az elnöki bejelentések után Bethlen miniszterelnök átnyújtotta az elnöknek a kormányzói kéziratot, amelyet az elnök azonnal felolvastatott.

A kormányzói kézirat elrendeli az 1922 június 16-ikán összeült nemzetgyűlés feloszlását és egyúttal az országgyűlés mindkét házában tagjait 1927 január 26-ra hívja egybe.

Amikor a jegyző a kormányzói kéziratnak ezt a részét olvasta fel, a szocialdemokraták hangosan éljenezték az általános titkos választójogot, mire a kormánypart felállva éljenezte a kormányzót. Az ellentüntetésben résztvettek a kormány tagjai is, akik ugyancsak felállva éljenezték Horthy kormányzót. A kormányzói kézirat további felolvasása során

a baloldali ellenzék szünet nélkül hangosan tüntetett az általános titkos választójog mellett.

A kormányzói kézirat felolvasása után Zsitvay elnök bucsubeszédet intézett a képviselőkhez, majd berekesztette az ülést. A baloldal még percekig éljenezte az általános titkos választójogot, majd a képviselők elhagyták a termet.

Az ülés előtt nagy izgalmat keltett Hegyemegyi Kiss Pál, Peyer Károly és Farkas Istvánnak az a közlése, hogy az elnöktől nem kaptak engedélyt napirend

előtti felszólalásra. Hegyemegyi Kiss Pál a baloldali ellenzék nevében akart felszólalni és azt akarta kifejezni, hogy

a baloldali ellenzék is helyesli a házfeloszlást, de követeli, hogy a nemzet akarát komolyan kérdezzék meg és a választás tiszta legyen, mert az ami a választások körül most történik, azt bizonyítja, hogy burkolt mandátummeghosszabbítási kísérlet történik a jelenlegi többség érdekében.

Peyer Károly és Farkas István pedig azt akarták szövegni, hogy a rendőrség a szocialdemokrata párt gyűléseit betiltja. Az elnök a képviselőknek a napirend előtt való felszólalásra vonatkozó kérelmét azzal utasította el, hogy a mai ülés csak formális és ezért nem engedélyeznek napirend előtti felszólalást. Az elnöknek ezt a bejelentését a szocialisták és a polgári ellenzék élénk tiltakozással fogadták.

Az ülés berekesztése után Bethlen a parlament miniszterelnöki szobájába vonult vissza, ahol hosszasan tanácskozott a választások vezérkarával. A belügyminiszterrel, a miniszterelnökségi és a belügyi államtitkárral. Később több képviselő kereste fel Bethlent, köztük báró Szerényi József, Ugron Gábor és Bárczy István. Ugron Gábor már minden jel szerint csatlakozott a kormánypart-hoz. Bárczy István pedig, akit az újságírók erre vonatkozólag megkérdezték, kijelentette, hogy egyszerre több felé is tárgyal, így többek közt Rassayékkal is, azonban

Bárczy István nem cáfolta meg azt, hogy csatlakozni fog a kormánypart-hoz.

A miniszterelnöknél folytatott tárgyalások a késő esti órákig tartottak és nagy volt az élénkség a miniszterelnökségen is.

A választások terminusát hivatalosan még nem hozták nyilvánosságra és azt szerdán közli a hivatalos lap a felsőházi és a választójogról szóló törvényekkel egyidejűleg. Politikai körök

szerint azonban már egészen bizonyos, hogy

a választások december 8-ikán, 10-ikén és 14-ikén lesznek.

A választásokban a kormányparton kívül a következő pártok vesznek részt:

A kormánytámogató keresztény gazdasági párt, amelynek Wolff Károly és Ernszt Sándor a vezetői és amely párt egységes keresztény frontot alakít a fajvédőkkel és Friedrich István néhány hívével, a szocialdemokrata párt, a Rassay Károly vezetése alatt álló nemzeti demokrata párt és az ezzel szövetséget Magyarországi Földművesek és Munkások pártja, amelynek Dénes István a vezére, végül a Ruppert Rezső, Nagy Vince és Vámbéry Rusztem vezetése alatt álló Kossuth-párt.

Bethlen a német kisebbség részére is mandátumot akar biztosítani és ezért Bleyer Jakab egyetemi tanárt és Gündisch Gido volt képviselőt lépteti fel kormányparti programmal. Nem hivatalosan fogja a magyarországi németeket képviselni az új parlamentben dr. Gratz Gusztáv is, aki a bonyhádi vagy soproni kerületben lép fel.

Előrelátható, hogy a kormánypart eddigi mandátumainak csaknem száz százalékát újból megszerzi. A szocialdemokraták is nagy erővel indulnak a választási küzdelembe és

a szocialisták is számbelileg meg-növekedve kerülnek az új képviselőházba.

mert úgy Budapesten, mint azokban a vidéki kerületekben, ahol titkos a szavazás, valószínűleg újabb mandátumokat fognak szerezni. A polgári ellenzék helyzete nem ilyen kedvező, mert egyrészt nem rendelkeznek a választáshoz szükséges anyagi eszközökkel, másrészt a polgári ellenzéknek nincs meg az az egysége, amely az eredményes választási küzdelemnek előfeltétele.

Emberölésért elítélt vádlott

megvesztegetéssel gyanúsította a törvényszék elnökét

Kosztka Istvánt újabb három havi fogházra ítélték Langer Jenő törvényszéki tanácselnök megrágalmazása miatt

Budapestről jelentik: Emlékezetes még, hogy a budapesti törvényszék Langer-tanácsa Kosztka István dr. pénzügyi főtanácsost Valerian Zsigmond ezredes megölése miatt négy évi börtönre ítélte. Kosztkát később feltételesen szabadlábra helyezték és ekkor válópört indított felesége ellen. A válópört során Kosztka azt a kijelentést tette, hogy azért ítélték el olyan súlyosan, mert felesége és volt ügyvédje összejárva megvesztegették a törvényszék elnökét.

Langer Jenő törvényszéki elnök az igazságügyminiszter felhatalmazása alapján ezért rágalmozási pört indított Kosztka István ellen, amelyet kedden tárgyalta a pestvidéki törvényszék. A tárgyaláson Kosztka kijelentette, hogy nem érzi magát bűnösnek, mert sohasem tette meg az inkriminált kijelentést. A törvényszék kihallgatta Polónyi Dezső dr.-t, aki azt vallotta, hogy Kosztka valóban kijelentette, hogy Langert megvesztegették. Ugyanigy vallott Kosztka István elvált felesége is, mire szembe-sítették volt férjével. A szembesítés során Kosztka fentartotta tagadását, de az asszony is ragaszkodott vallomása-hoz.

A vádheszéd elhangzása után Kosztka egyórás beszédben hangoztatta ártatlanságát és kifejtette, hogy feleségének családja összeesküdött ellene és mindenáron vissza akarja juttatni a fogházba és ezért találták ki ellene a mostani vádat is.

A törvényszék dr. Kosztka Istvánt bűnösnek mondotta ki rágalmozás vétségében és ezért három havi fogházra és ötmillió korona pénzbüntetésre ítélte. Az ítéletnek valószínűleg az lesz a következménye, hogy meg fogják szüntetni Kosztka feltételes szabadágát, mert időközben újabb bűncselekményt követett el.

Fültőmirigygyulladás-járvány Noviszadon

Bezárták az evangélikus elemi iskolát

Noviszadról jelentik: A noviszadi városi főorvosi hivatal legújabb jelentése szerint a november 8. és 14-ike közti időben Noviszadon 32 tifusz- és 31 vörhenybeteg volt és az utóbbi napokban több újabb tifusz és vörhenybetegedés fordult elő. A kórház járványosztálya tele van vörhenybeteg gyermekekkel, miután a legtöbb vörhenybetegedés az iskolás gyerekek között fordult elő.

A bakteriológiai vizsgálat megállapította, hogy az utolsó tifuszbetegedések közül tíz esetben a Duna vize okozta a megbetegedést, úgyhogy a főorvosi hivatal nyomatékosan figyelmezteti a lakosságot, hogy a Duna vizét még szűrt állapotban se használja ivásra. A legutóbbi napokban az új Dunahídat építő Gollnow-cég négy munkása, továbbá a dunaparti tisztítóhóznál dolgozó munkások közül hárman betegedtek meg tifuszban. A városi főorvosi hivatal tovább is folytatja az ingyenes tifuszoltásokat és vörhenyoltásokat is.

A főorvosi hivatal jelentése szerint több számárköhögési eset is fordult elő és 31 esetben lépett fel fültőmirigygyulladás, kivétel nélkül az evangélikus iskola tanulói között, miért is a főorvosi hivatal kedden elrendelte az evangélikus iskola azonnali bezárását.

Igazolja magát!

Szentán elfogtak egy igazoltató áldetektívot

Szentáról jelentik: A Tiszamenti községekben néhány héttel ezelőtt feltűnt egy gyanús külsejű fiatalember, aki detektívnek adta ki magát és uton utfélen, minden ok nélkül igazoltatta az embereket. Adán és Molon a hatóságok kérdőre vonták, hogy mi jögon igazoltat és ekkor egy arcképes igazolványt mutatott fel, amely szerint Pejovics Válaszónak hívják, szubotikai detektív, aki fontos kiküldetésben jár. Pejovics azonban miután Adán és Molon leigazoltatták, sietve megváltoztatta tartózkodási helyét, átment Szentára.

Egyideig Szentán is azzal foglalkozott Pejovics, hogy a békés járókelőket igazoltatta. Hétfőn este kiment a vasúti állomásra igazoltatni és többek között megszólította Szkrbics Nikola szentai gazdát, aki a perronon tartózkodott. Szkrbics, aki már ismerte Pejovicsot, kérdőre vonta, hogy milyen jögon igazoltatja az embereket, amikor már régen elhocsájtották a szubotikai rendőrség kötelekéből. Pejovics azzal válaszolt, hogy háromszor arculütötte Szkrbicsot. A lármára összefutottak az emberek, csakhamar ott termett néhány rendőr is, akik az áldetektívot lefogták és felvitték a rendőrségre. Pejovics ellen megindult az eljárás.

Aki csal, ne legyen mohó

Ruhát, télikabátot, cipőt csalt ki egy szabólegény s mikor enniutalót akart szerezni, rajta vesztett

Kikindáról jelentik: Eredeti módon csapta be a kikindai kereskedőket egy Dizsák Mihály nevű állás nélküli szabólegény.

Dizsák hétfőn hement Szudarev Misa kikindai konfekciós üzletébe, ahol felmutatott egy utalványt Budisin Jócó országgyűlési képviselő aláírásával és egy télikabátot, ezenkívül egy öltözet ruhát kért. A kereskedő a képviselő aláírására Dizsáknak kiadta a bundát és a ruhát. Dizsák az üzletből egyenesen Goldstein Mosa cipőüzletébe ment, ahol egy másik utalványt mutatott föl, amelyre minden szó nélkül adtak neki egy pár cipőt.

Dizsák ezzel sem elégedett meg és gondolta, ha eddig sikerült, eztán is sikerül és betért Augner Antal csemegekereskedésébe, ahol bepakoltatott több-

száz dinár értékű különböző csemegeárut, a pénztárnál pedig felmutatott egy Budisin Jócó névvel aláírt utalványt. Hirsch Ede cégvezetőnek, aki ismerte Budisin képviselő aláírását, gyanusnak tűnt fel az utalvány és pár percre vizsgáztatotta Dizsákot és értesítette a rendőrséget, ahonnan Nedomaesky rend-

őrkaptány egy detektívvel megjelent az üzletben és Dizsákot letartóztatta.

A kihallgatás során Dizsák beismerte, hogy Budisin Jócó képviselő nevét ráhamisította az utalványokra és így módon 12—15.000 dinárral károsított meg több kikindai kereskedőt. Dizsákot átadták az ügyészségnek.

Ujabb merénylettől féltik Mussolinit

A franciaellenes tüntetések megszüntetését igéri az olasz kormány

Rómából jelentik: A miniszterelnökségen hétfőn Mussolini elnöklésével értekezlet volt, amelyen valamennyi tartomány prefektusa résztvett.

Mussolini részletes jelentést kért a prefektusoktól az egyes tartományokban észlelhető hangulatról

és a prefektusok részletesen referáltak a miniszterelnöknek.

Mint Párisból jelentik, az Echo de Páris toulousi jelentése szerint ott olyan hírek terjedtek el, hogy

Mussolini ellen újabb merénylet van készülöben.

A francia Riviera határrendőrségei szigorú utasítást kaptak a határ szigorú ellenőrzésére. A francia-olasz határt napok óta szigorúan őrzik, mert állítólag amerikai, svájci és olasz anarchisták akarnak átlépni a határon Olaszországba.

A Matin keddi számában egyébként Sauerwein tollából érdekes Mussolini-interjú közöl. Ebben a nyilatkozatban

Mussolini hangsúlyozta, hogy véleménye szerint a franciaellenes tüntetések türethetetlen és botrányos jelenségek, amiket az olasz kormány semmi esetre sem tűr tovább.

Az olasz nép haragja azért fordult az egyes merényletek után Franciaország ellen — mondotta Mussolini — mert Franciaország a politikai menekültek hazája és onnan készítik elő a legtöbb összeesküvést. Nyilatkozott Mussolini a tuniszi kérdéstről is és kijelentette, hogy a tuniszi kérdés tekintetében is könnyen jöhet létre megegyezés Olaszország és Franciaország között, feltéve, ha Franciaország teljes polgárjogot ad a Tuniszbán élő olaszoknak.

Elmebajos ember a szegényházban

A „földi isten“ halálának rejtélye — Bajmoki rendőrök a vádlottak padján

A szubotikai törvényszéken kedden érdekes bűnügy tárgyalását kezdte meg Csulics Zvezdán törvényszéki tanácselnök büntető tanácsa. Gruics Mirkó és Micskovics Márkó bajmoki rendőrök állottak a bíróság előtt előre megfontolt szándékkal elkövetett emberölés vádjával terheltlen.

Ez év augusztus 22-én, vasárnap délután a bajmoki községi szegényház egyik szobájában halva találták a szegényház egyik lakóját, a hatvankét éves Szakács Jánost. A holttest az ágyon feküdt, arccal kifelé és lábai lelógtak a földre. Az ágy szalmazsákja alatti deszkák szét voltak törve. Szakács János testén ütések nyomai látszóttak, a szája véres volt, a szemek alatt kék foltok voltak, a szobában a legnagyobb rendetlenség, a butorok összehányva, papírlapok szétszórva a padlón. Egy öreg koldusasszony, aki szintén a szegényház lakója volt, fedezte fel a holttestet és ő jelentette is a rendőrségen, hogy az öreg Szakács, akit különösége miatt az egész községben földi istennek hívtak, összeverve halva fekszik a szobájában. A feljelentés alapján nyomozás indult meg az ügyben, amelynek során az a gyanu merült föl, hogy az öreg szegényházi ápolat két bajmoki rendőr: Gruics Mirkó és Micskovics Márkó verte agyon. A gyanúk alapján a két rendőrt letartóztatták és lefolytatták ellenük a bűnvizsgálatot.

A keddi főtárgyaláson a közbíró Vasziljevics Ljuba dr. államügyész, a szubotikai ügyészség vezetője képviselte, a védelmet Gjenero Márkó dr. látta el.

Az augusztus 30. óta vizsgálati fogságban levő vádlottakat két szuronyos börtönőr kísérte a terembe. A bíróság először Gruics Mirkót hallgatta ki. Nős, 26 éves, rendőr Bajmokon. A vádat megértette és nem érzi magát bűnösnek. Elmondja, hogy a kérdéses napon nagyvársár volt. Bajmokon. Szolgálatban volt Micskovics Márkóval együtt a vásárban. Amikor a községi szegényház mellett elhaladtak, az egyik szobából lármát, kiáltást hallottak. Ez délután két óra tájban volt. Mindjárt gondolták, hogy a botrányos lármát Szakács János szegényházi ápolat csinálja, egy hóbortos gyengeelméjű ember, aki földi istennek nevezte magát és gyakran olyan botrányokat rendezett a szegényházban, hogy a szegényház többi lakói nem egyszer kénytelenek voltak a rendőrök segítségét igénybe

venni, hogy az összeférhetetlen embert lecsillapítsák. Szakács ezért állandóan hadilábon állt a rendőrökkel, nagyon félt a hatóság embereitől. Amikor a kérdéses napon a zajt meghallották és megállottak a ház előtt, az ott üldögélő asszonyok közül az egyik azt mondta nekik, hogy csak ijesszék meg Szakácsot, legalább elhagyja rossz szokásait. Gruics és társa erre bementek a szegényházba, ahol Szakács János úgy viselkedett szobájában, mint egy dühöngő örült. Elmozdította helyéről a butorokat és össze-vissza dobálta ágyneműjét. A két rendőr láttára nagyon megijedt, ledobta magát az ágyára és eszeveszjetten dobálta testét, mintha nagy fájdalmai volnának. A gyengeelméjű ember közben értelmetlen szavakat kiabált a rendőrökre. A rendőrök közel se mentek a dühöngő emberhez, egy ujjal se nyultak hozzá és körülbelül 5—6 perc ottidőzés után eltávoztak. Miután már harmadik napon voltak egyfolytában szolgálatban, megbeszélték, hogy nem mennek be a község házába, mert akkor az őrmester nem engedi őket pihenni, hanem megint szolgálatra rendeli. Ezért elhatározták, hogy egy füves térségben lepihjenek és egy keveset alszanak. Két órát fekhettek a fűben, amikor felkeltek és elhatározták, hogy bemennek a községbe. Ekkor azonban Micskovics észrevette, hogy a fűben bepiszkolódott a zubbonya. Nem akart piszkos zubbonyban a községbe menni, ezért a közeli kútnál ki-mosta a zubbonyát. A kútnál hallották, hogy Szakács meghalt.

A másodrendű vádlott, Micskovics Márkó hasonlóan adja elő a tényállást és kijelenti, hogy nem bántották Szakácsot, egy ujjal se nyultak hozzá.

A vádlottak kihallgatása után kezdetét vette a tanúk kihallgatása. Elsőnek Doroszlóyics Mária szegényházi ápolat hallgatta ki a bíróság. Elmondja, hogy délután két óra tájban látta benni a két rendőrt Szakácshoz, akinél a rendőrök másfél órát időztek. Amikor a rendőrök távoztak, bement Szakács szobájába és halva találta őt ágyában. Azonnal elment a csendőrségre és jelentette az esetet. Kijelenti, hogy sem a rendőrök előtt, sem utánuk senki sem volt Szakácsnál. Végül Regina és Szeitz Terézia ott voltak a szegényház előtt, amikor a rendőrök bent voltak a házban. Pontosan tudják, hogy a rendőrök közel két óra hosszat voltak Szakács szobájában.

UNION
ČOKOLADA
KAKAO
BONBONI

Ezután Vasziljevics Ljuba dr. államügyész indítványozta, hogy Micskovics vádlott bluzát küldje be a bíróság a beogradi állami vegyvizsgáló állomáshoz, annak megállapítása végett, hogy az azon levő foltok vértől erednek-e? Ennek megállapításáig kéri a tárgyalás elhalasztását.

A bíróság helyt adott Vasziljevics dr. ügyész indítványának és a tárgyalást bizonytalan időre elhalasztotta. Egyben kimondotta, hogy a vizsgálati állomás szakvéleményének beérkezéig a vádlottak vizsgálati fogságban maradnak.

LEGUJABB

Helyén marad a francia kormány

Marin beszéde nem befolyásolja a Poincaré kormány sorsát

Párisból jelentik: A kormány kedden délután minisztertanácsot tartott, amelyen Briand beszámolt Franciaország külpolitikai helyzetéről.

A minisztertanács ezután foglalkozott Louis Marin vasárnapi beszéde által előidézett politikai helyzettel és hosszas vita után megállapodott abban, hogy Marin beszéde nem befolyásolja a kormány egységét. A minisztertanács úgy döntött, hogy a kormány tagjai szolidárisak egymással a pénzügyi szanálás végrehajtásában.

Poincaré miniszterelnök a minisztertanácsnak ezt a határozatát jelölve a kamara esti ülésén, hogy megnyugtassa a képviselőket, akiknek körében kedden már olyan hírek terjedtek el, hogy a nemzeti egység kormánya felbomlás előtt áll.

Bethlen

választási programbeszéde
Az egységspárt budapesti zászlóbontása

Budapestről jelentik: Az egységspárt budapesti zászlóbontása kedde este történt meg a kormánypártnak a Vigadóban megtartott nagygyűlésén, amelyet nagy érdeklődés előzött meg.

A nagygyűlésen Bethlen miniszterelnök nagy beszédben körvonalazta azt a programot, amelyet a kormány a jövőben követni fog. Bethlen a választási programbeszédben részletesen ismertette álláspontját a bel- és külpolitikai kérdésekben és több ízben liberális ígéretekkel tett a numerus clausus kérdésében, azonban nem tette meg azt a határozott kijelentést, amit sokan vártak tőle.

A nagygyűlésen nagy számban vettek részt az érdeklődők és azt ezer teritékes bankett követte.

Két magyar nőla a javából
„HA AZ ENYÉM VOLNÁL“ és
„VÁSÁRT CSAPTAM A SZIVEMMEL“
Költőjét megveheti a
„Bácsmegyei Napló“ kiadóhivatalában
Ára egy füzetben Dinár 7-50

ENGLESKI MAGAZIN

410kja Beograd, Vuka Karadžića 18
Mértékosztály legfinomabb férfiruhákra
Fehérnemű mérték után
Különlegesség: kész angol üsterek, raglánok, eredeti „Burberry's“ esőköpeny
Sportruházati különlegességek 3310

HIREK

Apám imádkozik

Az ucca éli hangos létét,
A villamos vígan szalad
Egy társzékér dűbörgve gördül
A föld remeg a ház alatt,
A kofa triss gyümölcsöt árul,
A hangzavar nem változik,
S egy csöndes udvari szobában
Apám imádkozik.

A természet hullatja díszét,
Halk hervadásba hal az ős,
A színjáték a vége felé jár,
Nemsokára meghal a hős,
Tavaszra nyár jó, őszből tél lesz
A műsor mást már nem hoz itt,
S egy csendes udvari szobában
Apám imádkozik.

Otthonát odahagyta régen,
Kis faluja: tünt messzeség,
Mi szép volt elmaradt mögötte,
Ehagyta házá, hitvesét,
Házában most más ur kormányoz,
Ágyában most más álmodik
S egy csöndes udvari szobában
Apám imádkozik.

Sok ember küld sóhajt az égbe,
Van kicsi, gyöngye, nagy, erős,
Az Isten meghallgatja mindet,
Van nem tetsző, van tetszetős,
A jövődtől jobbat várni
Sok büszke fő alázódik:
S egy csöndes udvari szobában
Apám imádkozik.

Az én szám rá nehezen fordul,
A könyve nekem idegen,
Nézem törődött, sárga arcát
Atal, az ablaküvegen:
Ha van Isten ott fenn az égben,
Ki tudja mit álmodik,
Hallani kell, tudni kell, hogy
Apám imádkozik.

Ambrus Balázs.

— **Beckerek megünnepeli a szerb hadsereg bevonulásának évfordulóját.** Beckerekről jelentik: Szerdán, november 17-ikén ünneplik meg Beckereken a szerb hadsereg bevonulásának évfordulóját. Az ünnepségek kedden este fáklyás felvonulással kezdődnek, a házakat fellobogózzák és szerdán reggel kilenc órakor ünnepi istentisztelet lesz a görög-keleti templomban. Az istentisztelet után felvonulás a Kralj Alekszandar laktanyához, ahol a Beckereken állomásozó 17. gyalogezred ünnepli szláváját. Este bankett lesz a kaszinóban.

— **Noviszdai város rendkívüli közgyűlése.** Noviszdáról jelentik: Noviszdai város kizsákosított tanácsa e héten, a tervek szerint pénteken, rendkívüli városi közgyűlést tart, amelyen a sürgős és halasztást nem tűrő kérdések kerülnek tárgyalásra. Így többek között a rendkívüli közgyűlés fogja a Magyar-ucca és a vasúti sétány kövezéséért író öszszegyet a vállalkozóknak kiutalni.

— **Jegyzői áthelyezés Bánátban.** Beckerekről jelentik: A belügyminisztérium Velimirovics Ljubomir perläzi közösségi jegyzőt Kraljevicevóra, Kargotics Lujó kraljevicevi jegyzőt Perlazra, Csányi János szlovácski-aradáci jegyzőt Kovaesicára, Dimics Szvetozár kovaesicai jegyzőt Idvorra és Lavries Vladimír idvori jegyzőt Szlovácski-Aradárra helyezte át.

— **Jegyzői értekezlet Beckereken.** Beckerekről jelentik: A beckereki járási jegyzők szerdán Csozics Nebojsza központi főszolgabíró elnökelete alatt értekezletet tartanak. Az értekezleten közigazgatási kérdésekről lesz szó.

— **Felülvizsgálják Sztarakanizsa város adminisztrációját.** Szomborból jelentik: A belügyminiszter Sztarakanizsa város ügyeinek és vagyonkezelésének megvizsgálásával az alispáni hivatal bízta meg. Rajics Szvetisláv alispán a vizsgálat lefolytatására Podonyi Gyula megyei főjegyzőt küldte ki.

— **A belügyminiszter kicserélte a martonosi képviselőtestületet.** Szentáról jelentik: A belügyminiszter Martonoson Eremics Ljubomir közgyámot és Bakalics Daniló adópénztárnokot felmentette állásuktól és helyettük Csongradac Rádót, illetve Bakalics Miletát nevezte ki. A képviselőtestület tagjai közül Milovanov Milánt, Petakovic Milorádot, Lisics Mitát, Vuicsics Radovánt, Csongradac Milost, Kározy Istvánt, Dobricski Milót, Vuicsics Gyurót és Böröcz Sándort fölmentették képviselőtestületi tagságuktól és helyettük kinevezték Lisics Zakarijét, Lisics Lázárt, Dobricski Milost, Szebenji Gyulát, Bandin Bogdánt, Szöllösi Albertet, Pülöp Lukácsot, Huszár Mihályt és Juhász Pétert képviselőkné.

— **Gazdailjusági egyesület alakul Sztarakanizsán.** Sztarakanizsán megalakították a »Gazda Ifjuság Egyesület«-t, amelynek elnökéül Dimitrijevic Tihamir rendőrfőkapitányt választották meg.

— **A beogradi villanytelep igazgatójának halálos autószerencsétlensége.** Beogradból jelentik: Kedden este fél nyolckor a beogradi villanytelep igazgatójának, Tonics Cvetkónak az autója, amelyet Koszics Vaszilje sofför vezetett, teljes erővel összeütközött a villanytelep előtt egy 10-es számú villamoskocsival. Az összeütközés olyan erővel történt, hogy Tonics igazgató óriási ivben kirepült a kővezetkre és ott holtan terült el. A sofför lábtörést szenvedett. A villamoskocsi utasainak nem történt semmi bajuk.

— **Rekvium a hősi halált halt dobvoljácokért.** Dimitrijevic Dragomir dr. a szubotikai dobvoljác szervezet elnöke közli az érdekeltekkel, hogy jövő vasárnap, november 28-án délelőtt tíz órakor a szubotikai görögkeleti templomban a háboruban hősi halált halt dobvoljácok lelkiüdvéért a szervezet rekviemet rendez.

— **A szombori 51-es gyalogezred szlávája.** Szomborból jelentik: A szombori 51-ik gyalogezred kedden ünnepelte meg szláváját. A Kralj Petra laktanya udvarán délelőtt fél tizenegykör ünnepélyes istentisztelet volt, melyet Jankulov szombori görög-keleti esperes celebrált. Az istentiszteleten megjelent Petrovics Milivoj főispán, Rajics Szvetisláv alispán, Tomics György polgármester, Eremin György főkapitány, Mostanics Csedo pénzügyigazgató, dr. Maszirevics Brankó, a szombori törvényszék elnöke és dr. Kupuszarevics Misa királyi főügyész. A laktanya udvarán délután a legénység részére néppünepély volt, este pedig a tisztitthonban bált rendeztek.

— **Erőszakkal vette vissza ügyvédi meghatalmazását.** Noviszdáról jelentik: Sirk Janó bácskopetrováci napszámos egy hagytakéki ügyben ügyvédi meghatalmazást adott dr. Micsatek Lajos noviszdai ügyvédnek, akinek ügyvédi munkája fejében 15.000 dináros díjlevelet adott át. Sirk Janó hétfőn délután újból megjelent dr. Micsatek Lajos ügyvédnél és arra való hivatkozással, hogy más ügyvédet talált, aki kevesebért vállalja a képviselőlet, visszakeréte az ügyvédi meghatalmazást és díjlevelet, amit az ügyvéd nem volt hajlandó kiadni, mire Sirk Janó felkanta az asztalon hevert ügydarabot és a meghatalmazást és azokat erőszakkal elvitte. Dr. Micsatek feljelentésére Sirk Janót letartóztatták és bezárolították a noviszdai ügyészség fogházába. Sirk teljes részegségével védekezik.

— **A mérges gomba.** Pécsről jelentik: A Dunántul három nagyobb városában az utóbbi időben gombamérgezésben tíz család megbetegedett és a mérgezés három esetben volt halálos kimenetelű. Kaposváron Berta Vilmos pincér, a felesége és leánya betegedtek meg gombamérgezésben és mindhárman meghaltak. Rajtuk kívül még Horvát Andor mérnök családja és még három család betegedett meg gombamérgezésben. Nagykanizsán Fuhr Jenó, Pécsen pedig Füstös Leó és családja betegedett meg gombamérgezésben, ezek azonban már túl vannak az életveszélyen.

— **Beckereken a vasut sürgeti a vagonárúk kirakását.** Beckerekről jelentik: A beckereki begaparti állomáson a beogradi vasuti vezérigazgatóság inspektora három napon át vizsgálatot tartott. Megállapította az inspektor, hogy a vagonhiány egyik oka Beckereken az, hogy a kereskedők a megérkezett árut sokáig nem rakják ki. Az állomásfőnökség ezért megkeresést intézett a beckereki kereskedelmi kamarához, hogy figyelmeztessék a kereskedőket, noha a szabályzatok szerint negyvenyolc óra a határidő, ne várják be az utolsó pillanatot, hanem mielőtt a vagon a kirakódó vágányra áll, fogjanak hozzá a kirakáshoz. Ha a kereskedők nem teljesítik önként ezt a kívánságot, az állomásfőnökség javasolni fogja a határidő megrövidítését.

— **A szarajevói rendőrség elzárásra ítélte az olaszellenes tüntetés résztvevőit.** Zagrebből jelentik: A szarajevói rendőrség kedden hirdette ki ítéletét a szombati olaszellenes tüntetések alkalmával letartóztatottak ügyében. Egy tüntetőt husz napi, egyet nyolc napi és egyet öt napi elzárásra ítéltek azzal az indoklással, mert abugolták Olaszországot és Mussolinit. Az ítélet és különösen indoklása kinos feltűnést keltett.

— **Elkobozták a Jutarnij List-et az olasz király és Mussolini karikatúrája miatt.** Zagrebből jelentik: A zagrebi államügyészség intézkedésére a rendőrség elkobozta a Jutarnij List című lap keddi reggeli számát. Az elkobzás azért történt, mert a lap olyan karikatúrát közölt, amely Mussolinit és az olasz királyt ábrázolja. A törvénvszék sajtótanácsa néhány óra múlva feloldotta az elkobzást. A feloldó végzést a bíróság azzal indokolta, hogy a sajtótörvény értelmében az idegen államfők karikatúrájának közlése nem tekinthető büncselekménynek.

— **A jogászegylet ülése.** A szubotikai jogászegylet november 17-én, szerdán este kilenc órakor a polgári kaszinóban ülést tart.

— **Szerdán tárgyalják a zagrebi Orjuna gyilkossággal vádolt volt vezérének bünygyét.** Zagrebből jelentik: Szerdán kezdődik meg a zagrebi törvényszéken Angyelinovics Berisláv dr. ügyvéd, a zagrebi Orjuna volt vezérének bünygyében a főtárgyalás. A vád az, hogy Angyelinovics 1924 június 28-án egy uccai tüntetés alkalmával revolverlövésekkel megölte Copkó Markó vasuti tisztviselőt, továbbá súlyosan megsebesített két másik embert. Ezenkívül többrendbeli hatóság elleni erőszak és más hasonló büncselekmények miatt vonják felelősségre dr. Angyelinovicsot. A tárgyalásra számtalan tanút idéztek be és minthogy az ügynek politikai háttere van, nagy érdeklődés előzi meg a főtárgyalást.

— **Egy jegyespár tragédiája az esküvő napján.** Londonból jelentik: Két esztendő óta várta dr. John Mowbray tanár, hogy állást kápon és elvehesse feleségül Hilda Robinson tanítónőt, akinek ötesztendős szerelem fűzte. Most végre meghívták a matematika tanárának az egyik londoni iskolába és kintizhette az esküvő napját. Boldogan ment menyasszonyához a kintizött napon, hogy elvigye magával az anyakönyvvezetőhöz. Menyasszonya, amikor belépett hozzá, tárt karokkal szaladt elébe és ráborult a vállára, de a másik pillanatban összerogyott és mozdulatlanul terült el előtte. A szobában levők eleinte azt hitték, hogy elájult és élesztgetni kezdték, majd orvost hívtak, aki azután megállapította, hogy a szerencsétlen teremtés meghalt: szívszélütés érte.

— **Uj postamesternő Lokon.** Titelről jelentik: Rosul Lyubica titeli postahivatalnoknőt a posta- és táviradaügyi miniszter a loki postához postamesternővé nevezte ki.

— **Kápolnaszentelés Sztajicevón.** Beckerekről jelentik: A bánáti Sztajicevó községben kedden délelőtt szentelték fel a dobvoljác telepen épült új görög-keleti kápolnát. A felszentelést Sztajics Száva szerbeleméri esperesplébános végezte.

— **Abc-könyv a kézben, revolver a zsebben.** Geniből jelentik: Tagerweiler falu iskolájában az egyik óra közben hatalmas dörrenés szakította félbe a tanító magyarázatát. A következő pillanatban egy kis diák véresen összeesett a padjában. Megállapították, hogy a szomszédja óra közben revolverével játszott, a fegyver véletlenül elsült és a másik kis elemista combjába furódott. A tanító erre átkutatta összes tanítványainak zsebeit és majdnem mindegyiknél revolvert talált. Természetesen azonnal elkobozta az elemistáktól a revolvert és szigorú vizsgálatot kért a hatóságoktól annak megállapítására, hogy mikép jutottak az elemisták revolverhez és milyen célból hordták azokat maguknál.

— **Tatarozzák a szubotikai polgármesteri hivatal helyiségeit.** A szubotikai polgármesteri hivatalt kedden ideiglenesen a városháza kis tanácstermébe helyezték át. A polgármesteri hivatal szobáit most festik és ezért történt a hivatal ideiglenes áthelyezése.

— **Felborult a hullaszállító autó.** Bécsből jelentik: Az Ottoringen keddi délelőtt a városi temetkezési vállalat hullaszállító autója összeütközött egy teherautóval. A hullaszállító autó felborult és az autón levő három koporsó leesett. Az egyik koporsó kinyílt és a bennelevő hulla az utestre gurult. Óriási tömeg verődött össze; a hullaszállító autó darabokra tört, úgyhogy tűzoltóknak kellett kivonulni és a koporsókat kivenni az autó roncsai alól. Az uttesten heverő hullát visszatették a koporsóba és mind a három koporsót egy másik autóval szállították tovább. Az összeütközés következtében mindkét sofför és a temetkezési vállalat egyik alkalmazottja súlyosan megsebesültek.

— **Vesztettkutyá garázdálkodása Budapest belvárosában.** Budapestről jelentik: A belvárosban kedden szokatlan eset okozott nagy izgalmat. Egy veszett farkaskutya a Kossuth Lajos-uccában megharapott egy asszonyt, aki hangos jajveszékében tört ki. A következő percben már más irányból hallatszott kétségbeesett jajgatás és ez percről percre megismétlődött. Óriási pánik keletkezett és az utjában állókat megmaré veszett kutyá után valóságos hajszát indítottak, míg vegre egy lovasrendőrt kardjával agyonvágta a kutyát. A délutáni órákig huszan jelentkeztek a Pasteur-intézetben, akik valamennyien a belvárosban garázdálkodó veszett kutyá áldozatai.

— **Sok a gyöngy.** Tokióból jelentik: Bouin szigetvidék gyöngyhalászata az elmúlt hónapokban oly nagymennyiségű igazgyöngyöt termelt, hogy a sziget gyöngyhalászai úgy határoztak, hogy csökkentik a termelést, mert a gyöngyáraban máris bizonyos mértékű csökkenés észlelhető.

— **A Szubotikai Vivóklub e hó 30-ikán a Bárány-szálló összes helyiségeiben tartandó bálja fényes sikerének ígérkezik.** A meghívókat már kiküldték. A rendezőség kéri azokat, akik tévedésből meghívót nem kaptak és arra igényt tartanak, hogy forduljanak a vivóklub vezetőségéhez Kr. Alekszandrova ul. 13. vagy telefon 436. Névre szóló jegyek kézbesítése a jövő héten kezdődik.

— **Seeckt tábornokot Németország Genbe delegálja?** Loondonból jelentik: A Daily Telegraph diplomáciai munkatársa megbízható forrásból szerezte azt az értesülést, hogy Berlinben illetékes helyen azzal a tervvel foglalkoznak, hogy Seeckt tábornokot nevezik ki a Népszövetség előkészítő leszerelési bizottságába és hogy Genben a német birodalmi kormány jelenlegi képviselője az előkészítő leszerelési bizottságban nem katoná, hanem Bernstorffról hívatásos diplomata, ak imelé egy katonai tanácsadó van rendelve. Most szükségesnek látják Berlinben, hogy diplomata helyett katonai szakértő képviselje Németországot az előkészítő bizottságban, mint ahogy más országoknál és többek között Olaszországnak, katonai képviselője van a nemzetközi konferencia előkészítő bizottságában.

— **Kinevezték a szentai adókievőbizottság tagjait.** Szentáról jelentik: A pénzügyminisztérium a városhoz kedden érkezett átirata szerint az 1923, 1924 és 1925-re szóló vagyon és jövedelem-adókievőbizottság tagjaivá kinevezte Branovacski Lázárt, dr. Felsőhegyi Andrást, Borgyoski Dragutint, Roser Józsefet, Branovacski Milivojt és Vukov Vulját. Az adókievési tárgyalások a jövő hétfőn már megkezdődnek. A kincstárt Miroszavljevics Milán, a szentai járási pénzügyigazgatóság főnöke képviseli. A városi adóhivatalban közszemlére kiállított adójavaslatokat még sokan nem tudták megtekinteni és ezért szombatig meghosszabbították a közzététel határidejét.

— **Szubotica tenyészbikákat vásárolt.** A szuboticei városi tanács nemrég elhatározta, hogy az állatállomány felújítása végett tenyészbikákat fog vásárolni. A városi tanács részéről hétfőn Gyorgyevics Dragoszláv polgármester vezetése alatt bizottság ment ki a karagyorgyevoi állami telepre, hogy a határozat értelmében négy tenyészbikát vásároljon. A bizottság négy svájci tenyészbikát vásárolt.

— **Szarakanisán is sokalják az adót.** Szarakanisáról jelentik: A szarakanisai gazdakörben gyűlést tartottak, a melyen tiltakoztak az adókievőbizottságok működése ellen. A gyűlésen elhatározták, hogy táviratilag kéri a pénzügyminisztert, intézkedjen az adóterhek könnyítése érdekében, azonkívül felkéri dr. Radonics Jován és Markusev Milán képviselőket, hogy támogatásukat a szarakanisai adófizetők kérésére a pénzügyminiszter előtt.

— **A szombori Tornakör estélye.** Szomborból jelentik: A szombori Tornakör vasárnap jól sikerült estét rendezett. Az est szereplői Kovalovszki Mancsi, Korbasics Vera, Sulyok Baba, Bosnyák Mancsi, Koch Mariska, Struklics Irén, Markos Katica, Ujkéri Terike, Szárics Ilus, Mezei Loránd, Zemlják Jenő, Molnár Elemér, Sulyok János és Spanyol Árpád arattak nagy sikert. Műsor után reggelig tartó táncmulatság következett.

— **Maga alá temette a felborult kocsi.** Noviszadról jelentik: Vasics Pál tizen-négy éves loki béres Lokon kukoricaszárát vitt egy kocsin. A lovak megvadultak és felborították a kocsit, amely maga alá temette a béresfiút, aki a karját eltörte és belső sérüléseket szenvedett. Súlyos sérülésekkel szállították a noviszadi kórházba.

— **Kített gyermek.** Noviszadról jelentik: Sipo Erzsébet csurogi leány ezévi február 8-án vadházasságából származó gyermekét vadházastársra anyjához vitte el, akinek az anyja adta át, hogy tartsa el a gyermeket, mert a fia nem akar róla gondoskodni. Molnár Róza, a férfi anyja nem akarta átvenni a gyermeket, akit Sipo Erzsébet az udvarban tett le, míg könyöröltes emberek a lakásba vitték. A noviszadi törvényszék kedden büncselekmény hiányában felmentette Sipo Erzsébetet.

— **Ellopták a lószerszámokat.** Bajmokról jelentik: Orcsics Jócó gazdától Jovánovics Dragutin nagyértékű lószerszámot lopott. Orcsics feljelentésére házkutatást tartottak Jovánovics lakásán, ahol megtalálták a lopott lószerszámokat. Jovánovicsot letartóztatták és átadták az ügyészségnek.

— **A porosz kommunisták interpellációja a volt trónörökös kiváltságos helyzete miatt.** Berlinből jelentik: A porosz országgyűlésen a kommunisták interpellációt intéztek a belügyminiszterhez a volt trónörökös kiváltságos helyzete miatt. Az interpellációban felsorolták azokat a botrányokat, amelyek a volt trónörökös személye körül keletkeztek és kérdik a belügyminisztert, hogy milyen törvény alapján bánik a birodalmi védőrség a volt trónörökösrel úgy, mintha ma is császári uralom volna és Poroszországban helyreállt volna a monarchia. A kommunisták végül a volt trónörökös letartóztatását követelik.

— **Elfogott ruhatolvaj.** Szentáról jelentik: Horváth József és Kolompár Imre notórius szuboticei tolvajok a szentai vásáron különböző ruhaneműeket loptak össze. A rendőrség mindketőjüket elfogta. A tolvajokat beszállították a szuboticei ügyészség fogházába.

— **«A nóta vége» a Népkörben.** Szombaton és vasárnap este fél kilenc órai kezdettel adják elő utoljára «A nóta vége» című operettet a Népkör színpadán. A második felvonás variete jelenetében Pukecz Ilonka új szonokát énekel. A nagy érdeklődés miatt az előjegyzett jegyeket csak péntek délig tartják vissza. A két utolsó előadásra még csak korlátozott számban kaphatók jegyek Krécsi könyvkereskedésében.

— **A Tiszába fullt egy kisgyermek.** Szarakanisáról jelentik: Csesznek János tízéves szarakanisai gyerek Piri István nevű társával a Tiszán csónakázott. Csónakázás közben egy fadarabot akart kihalszni a vízből, de olyan szerencsétlenül hajlott ki a csónakból, hogy a vízbe fordult és belefulladt. Holttestét még nem sikerült megtalálni.

— **Libapecsénye és tokaji után — a fogházba.** Szentáról jelentik: Galambos Fábán harmincéves velikakikindai állás nélküli ember Becker Anna dragutinovói csinos asszonykával hétfőn este betért a szentai Heuduska-féle vendéglőbe, ahol vacsorát rendeltek. A legdrágább ételek és borok elfogyasztása után az asszony eltávozott a vendéglőből és egy őrizetlen pillanatban Galambos is kerekelt akart oldani, de a pincérek az uccán lefogták és követelték tőle a vacsoráért és a borokért járó jókora összeget. Galambos kijelentette, hogy csak két dinárja van, azt szívesen odaadja. A szélhámossá átadták a rendőrségnek, amely a Tiszaparton a barátjára várakozó Becker Annával együtt letartóztatta és csalásért eljárászt indított ellenük.

— **Tömeges letartóztatások Spanyolországban.** Madridból jelentik: Barcelonában a csendőrség tizenöt katalon özszeesküvőt tartóztatott le, köztük a katalon szakszervezeti szövetség vezérét, Pestani volt képviselőt.

— **Tűz Bajmokon.** Bajmokról jelentik: Kedden Berberics Iván gazdálkodó háza, eddig még kiderítetlen okból kigyulladt. A tüzet csak nagy erőfeszítéssel lehetett lokalizálni, azonban a tető ily is elégett. A kár több ezer dinár, amely azonban biztosítás folytán megtérül.

— **Tiltott műtét.** Noviszadról jelentik: A noviszadi törvényszék kedden bizonyítékok hiányában felmentette Pantics Marica goszpedijncei leányt, aki tiltott műtétet hajtott végre önmagán. Hasonlóképpen felmentette a noviszadi törvényszék Alargics Milica csurogi leányt, aki hasonló büncselekménnyel volt vádolva.

— **A szombori zsidó nőegylet kéri mindazokat az adakozókat, akik szegény gyermekek felruházásában résztvenni óhajtanak, adományait pénzben vagy természetben Kerényi Sándorné-nál (Apatini-ut 1.) leadni szíveskedjenek.**

— **Késelő legény.** Noviszadról jelentik: A Bácska—novoszelei csendőrség letartóztatta Steimeier János bácskanovoszelei legényt, aki a novoszelei Lodza Sándor-féle vendéglőben veszekedés közben összeszarkálta a szabadságon levő Engelmann József hetedik gyalogezredbeli közkatona, akit súlyos állapotban a noviszadi kórházba vitték.

— **A csehszlovák textilgyárak kizárják munkásaikat.** Prágából jelentik: A Perutz-textilgyárban a munkásoknak azt a követelését, hogy drágasági pótlékot adjanak, megtagadták, amiért sztrájk tört ki. A sztrájk más üzemekre is áttért, amiért a textilgyárak tulajdonosai elhatározták, hogy felbontják a munkásokkal kötött kollektív szerződést és november 19-ikén kizárják a munkásokat.

— **Egy német tábornok öngyilkossága.** Berlinből jelentik: Eichmann Károly hatvankilencéves szolgálaton kívüli tábornok kedden agyonlőtte magát. Hátahagyott levelében azt írja, hogy nem tud beletörődni az új helyzetbe. Eichmann tábornok a világháború alatt Galiciában egy hadseregszázad parancsnoka volt.

— **Mexikót újabb polgárháború fenyegeti.** Londonból jelentik: A Times new-yorki jelentése szerint minden jel arra mutat, hogy Mexikót újabb polgárháború veszélye fenyegeti. Veracruz állam Vanderille városában felkelő csapatok megtámadták a csendőrséget és tizenkét csendőrt megöltek. Egyes indián törzsek is csatlakoztak a felkelőkhez és a Sonora tartományban lévő Ortoxa városa előtt megtámadták a kormánycsapatokat. Az indián törzsek hír szerint két század legénységét lemészárolták.

— **Német táblát kérnek a szárcsai iskolára.** Becskerekről jelentik: A nagyrészen német lakosságú Szárcsa községben új iskolát építenek. Az épület már csaknem teljesen kész van és a homlokzatára feltették az állam címerét és az iskola megjelölését tartalmazó táblát. A táblán a felírás kizárólag ciril betűkkel van és a község lakossága akciót indított, hogy a táblára német szöveget is irjanak, mert a lakosság pénzén épült iskolán olyan nyelven is szeretnék olvasni a megjelölést, amelyet a község lakossága megért. Ilyen irányú kérvényt nyújtottak be a községi képviselőtestülethez, amely valószínűleg helyt is fog a kérésnek adni, minthogy a képviselőtestület legnagyobb részét németajku polgárokból áll.

— **Letartóztatott tolvaj.** Noviszadról jelentik: A titeli csendőrség letartóztatta Kucs Mata munkást, aki a múlt hónapban Sztojsics Mariántól Titelen nyolcszáz dinár értékű ruhát és Taunsz József titeli lakostól fehérneműt lopott. Kucsot beszállították a noviszadi ügyészségre.

— **Női holttestet fogták ki a Begából.** Becskerekről jelentik: Begaszentgyörgy határában a Begából női holttestet fogtak. A negyven év körüli, jólöltözött nő holttestén sérülésnek nem volt nyoma, ezért biztosra veszik, hogy öngyilkosság áldozata. A becskereki ügyészség engedélyt adott, hogy a holttestet lefényképezés után temessék el.

— **Felrobbant akna.** Noviszadról jelentik: Devics Dorote kreszedini községi irnok a kreszedini országúton egy aknát talált, amelyet addig piszkált kézzel, amíg az akna gyutacsza meggyulladt és az aknát felrobbantotta. Devics a robbanás folytán súlyosan megsérült, bal szeme kifolyt, jobb szemén és arcán súlyos sérüléseket szenvedett, ezenkívül az akna első jobbkézze tört és bal kezének négy ujját. Súlyos állapotban szállították a noviszadi kórházba.

— **Kereskedő- és iparos egyesület alakult Novibecsen.** A novibecsei járás kereskedői és iparosai Novibecsen gyűlés keretében megalakították a kereskedők és iparosok egyesületét. Elnökké Jovánovics Giga könyvkereskedőt, alelnökké Hitrich Jakabot, pénztárossá Krsztics Lázárt választották. Az alakuló gyűlésen a becskereki kamarát Jankovics Koszta elnök és Sztojnovics Sándor titkár képviselték.

— **Háromszáz ház leégett Tokióban.** Londonból jelentik: Tokióból érkező jelentés szerint a japán főváros északi negyedében óriási tűz pusztított, amelynek háromszáz ház esett martalécul. A hajléktalanok száma több ezerre rug és a kár kétszázötvenezer dollár.

— **Budapesten bigámia miatt letartóztattak egy szuboticei származású fiatalembert.** Budapestről jelentik: A budapesti törvényszék vizsgálóbírája letartóztatta ruszkabányai Hoffmann Elemér szuboticei származású fiatalembert, akinek apja földbirtokos és gyógyszerész volt. Szuboticeán. Az előkelő társaságban forgó Hoffmann Elemér ellen két győri uriaszony tett feljelentést különböző szélhámosságok miatt és a vizsgálat során kiderült, hogy Hoffmann bigámiát is elkövetett, miért is letartóztatták.

— **A zsidó nőegylet felruházási ünnepe.** A szuboticei izraelita Nőegylet november 21-ikén, vasárnap délután három órakor tartja szegényei felruházási ünnepélyét a Népnyelvi helyiségében. Az ünnepélyen szívesen látják a tagokat és érdeklődőket.

— **Letartóztattak egy becskereki betörőt Vrsacon.** Vrsacról jelentik: A rendőrség letartóztatta Roth Gábor becskereki rovtomultu géplakatost, akitől kiderült, hogy betört Sztojanovics Damján vrsaci téglagyáros lakására és nagymennyiségű ékszert vitt el. A lopott holmit Oszvald Mihály gazda lakása udvarán rejtette el, ahol meg is találták. Rothot beszállították a belacrkvai ügyészségre.

— **Hajsza a veszett macska után.** Lokról jelentik: Egy veszett macska összemarta Klemensz János loki gazdálkodó kilenc éves fiát, majd egyik udvarból a másikba ugorva, megtámadta a kutyaikat, macskákat, sőt az embereket is. Mindenki rémülten menekült a macska elől, amelyet végül is egy rendőr lőtt agyon. Az összemart gyereket beszállították a noviszadi Pasteur-intézetbe.

— **Lepadat i Jovánovics szuboticei cégnél vásárolt sorsjegyek közül november 15-iki sorsoláson a következő számok nyertek:**

150.000 dinárt nyert: 22771.
800 dinárt nyert: 71066.
1000 dinárt nyert: 9938 20678 26539
43621 87 104979 131388 145511.
400 dinárt nyert: 4084 7106 39 9985
10309 66 13828 16845 20654 22730 86
25418 31 48 58 66 26533 81 84 86 31540
48 34337 69 36046 41006 18 41821 22 32
79 92 43636 50 71 700 50562 92 51229
57 82 56103 11 21 51 91 57357 88 57932
50 59 83 63145 94 67917 31 71024 38 85
72916 73154 76980 80023 29 87 81105 640
73 84811 14 70 85776 86440 87129 34
89708 44 86 92446 97109 99857 100257
101302 38 51 102689 103070 96 104974
105828 30 110865 84 116512 118835
119012 17 120061 124119 127667 129439
130686 132901 79 133636 134810 57 85
137901 97 139343 141835 142039 69 71
146029 147748 75 149810 60.

— **Orvosi hírek.** Dr. Kovács Sz. Imre szülész, nőgyógyász-operateur, a budapesti I. sz. női klinika volt gyakornok-orvosa rendelését Zrinjski trg 2. alatt megkezdte. Rendel: d. e. 8—11, d. u. 3—5. Telefon 210.

— **Dr. Kemény Lajos orvos rendelőjét Szuboticeán, Frankopanszka ulica 21. szám alatt megnyitotta.** Rendel d. e. 8—10-ig, d. u. 2—6-ig. Telefon 691.

SZÖRMEKABÁT
1500 dinártól

SZORME 30 DINÁRTÓL

Spitzer

SUBOTICA
SOKOLSKA UL

CONTINENTAL

SZÁLLODA

BUDAPEST

VII., Dohány-ucca 42-44

építése teljesen befejezve, a város központjában, pályaudvarok közelében

Legmodernebb családi szálloda

180 szoba (fürdőszobák, telefonos szobák)

Olcsó árak

Táviratok: „CONTINENTALHOTEL”

Veszedelemes betörőt fogott a szentai rendőrség. Szentáról jelentik: A rendőrség hétfőn elfogta Nagy István adai suhancot, aki egy gazdag szentai gazdától ellopta vadászfegyverét. Nagyot éppen akkor tartóztatták le, amikor a szentai határban a lopott fegyvert el akarta ásní. A rendőrség felkutatja a helyet és egy mély árok falába beásva egy üreget talált, amely tele volt lopott holmikkal. Nagy bevallotta, hogy a tárgyakat szentai gazdától lopta össze és a napokban akarta értékesíteni.

Utazók figyelmébe! Szinte lehetetlen a főúton készülni angol és francia nyelvtanok elsősorú kivételben Weinert női évfolyamjában I. Páte Kujundzicza 22. 8062

Kérem. A hazánk területén működő összes magyar olvasókönyvtár-, dal-, zene-, műkedvelő-, nő-, leány-, ifjúsági- és legényegyesületek és körök, Testületek és gazdakörök pontos statisztikáját szándékozával összeállítani, nagyon kérem ezen egyesületek, körök és testületek igen tisztelt vezetőit, hogy egyesületeik, körük és testületeik címét, elnökük és jegyzőjük vagy titkáruk nevét és lakcímét (házszámmal együtt), a tagok számát, az alapítás évét és az alapszabályok miniszteri jóváhagyásának keltét és számát az illető község (város) megjelölésével nekem írásban mielőbb bejelenteni sziveskedjenek. Amennyiben lehetőséges, sziveskedjenek az 1918. óta megszünt községbeli (városbeli) magyar egyesületek, körök és testületek címét, volt elnökük nevét és taglétszámát is kelem közölni. Tekintsék kérelmem pontos teljesítését fajtestvéri kötelességüknek! Testvéri üdvözzel: **Prokopy Imre** főtitkár.

KINTORNA

— Ugy látszik vendégek vannak benn, mert anyuka nevet apuka vicein.

*

Azt kérdezi valaki a Kovács Jóska-tól:

— Mondd, miért van a te hálószobádban aglegény létedre két ágy?

— Tudod, kérek, néha berugva jövök haza és így valamelyikbe mégis csak beletalálok.

*

Egy fiús alakú, etonfrizurás fiatal hölgy átadja helyét a villamoson egy rövidlátó öregasszonynak. Az öregasszony háfásan felsóhajt:

— Hiába, azért még vannak udvarias fiatal emberek.

*

Egy idősebb hölgy a Bány-kávéházban jól sikerült délutáni traces után hazafelé sétel, de utközben író nagy zápor éri. Miután esernyő nincs nála, a szoknyáját hirtelen felkapja hátulról és a fejére borítja.

Egy ismerőse megy utána, aki rémülten konstatálja, hogy az asszony hátulról teljesen csupasz maradt.

— Nagyságos asszony — szólítja meg — az Istenért hajtsa vissza a fejéről a szoknyáját, hiszen hátulról egészen csupasz.

— Nem baj — mondja az asszony — az már ötvenhatéves, de a kalapomat tegnap vettem.

KÖZGAZDASÁG

Avajdasági pénzüzetek

**nem fektetik tartaléktőkéiket
a papirokba**

A vajdasági pénzüzetek érdekes akciót indítottak. Az 1927/28. évi költségvetési törvénytervezetbe a pénzügy minisztérium tudvalevőleg beillesztette azt a szakaszt, mely kötelezi a bankokat és a pénzüzeteket, hogy tartaléktőkéiket állampapirokba fektessék. Pénzüzetek, amelyek igen sérelmesnek találják a pénzügyminisztérium által felvett rendelkezést, memorandumot birtézik a kereskedelmi minisztériumhoz melyben kifejezik, hogy a bankokra, az ország hitelletére nézve is igen hátrányos a törvénytervezet intézkedése. Kérik a minisztériumot, hogy a költségvetési törvénytervezetből ezt a szakaszt töröltesse.

A pénzüzetek elhatározták, hogy amennyiben tiltakozásuk ellenére is változatlanul elfogadják a költségvetési törvényjavaslatot, felemelik alaptőkéiket még pedig úgy, hogy a tartaléktőkéiket az alaptőkéhez esatolják és részvényesiknek külön befizetés nélkül szolgáltatják ki az új részvényeket.

A tartaléktőkének állampapirokba való befektetése csökkentené a pénzüzetek iránt annyira szükséges bizalmat is, mert a betéteseket s a bankok hitelezőit az nyugtatja meg, hogy a tartaléktőké lehetősé teszi a betéteknek bármely időben való visszafizetését.

A szentai ipartestület is tiltakozik a szigorú adókövetések ellen.

Szentáról jelentik: A szentai Gazdakör és a radikális klub tiltakozó gyűlése után a szentai ipartestület is rendkívüli közgyűlést tartott hétfőn este, hogy tiltakozzon a szigorú adókövetések ellen. A gyűlést Schramm Nándor ékszerész nyitotta meg és beszédében rámutatott arra, hogy a szigorú adókövetések teljesen fönkre teszik az ipart és a kereskedelmet. Utána Branovaeski Lázár ipartestületi alelnök szólalt fel. Hangsúlyozta, hogy egyik-másik iparosra vagyona kétszeresét, háromszorosát is kivetették adóban. Ez azután azt eredményezi, hogy az iparosok egymás után mondanak le iparjogukról. Felszólította az iparosokat, hogy az adójavaslatra szombathig tegyék meg észrevételüket. Szabó Béla felszólalása után a jövedelmi adókövető bizottságba Branovaeski Lázár rendes, Schramm Nándort póttagnak, Borgyoski Brankót pedig a harmadosztályú kereseti adókövető bizottságba rendes, Stojcsics Lázárt póttagnak delegálta az ipartestület.

A szombori répatermelők egyesületet alakítanak.

Szomborból jelentik: A szombori répatermelők elhatározták, hogy a kendertermelők mintájára egyesületbe tömörülnek. Az egyesület a bácskai mezőgazdasági egyesület égisze alatt fog működni és rövidesen megkezdí működését.

Megalakult a bácskai kendertermelők szövetsége.

Szomborból jelentik: A bácskai kendertermelők szövetsége most tartotta alakuló közgyűlését, melyen husz község kendertermelői vettek részt. A közgyűlés megválasztotta a szövetség tisztikadát. Elnök lett: dr. Balassa Pál sztaribecsei ügyvéd, alelnök Hess Márton filipovói gazda, titkárok: dr. Grkovics Milán és Kolarics Ágoston. A szövetség alapszabályait jóváhagyás végett már felterjesztették a földművelésügyi miniszternek.

Megalakult a cseht papirkartel.

Prágából jelentik: A csehszlovák papirkartel megalakítására irányuló tárgyalások befejezésük előtt állnak. A kartel-szerződés előreláthatóan 1927. január, vagy február 1-én életbelép. A kartelnek tagja lesz a Csehszlovákia területén működő több mint ötven papirgyár, csak a cigarettapapirgyárak maradnak kartelen kívül. A Szlovénországban lévő Slovosoyce és Mazinko papirgyárakat a kartel megvásárolja és megszünteti. A gyárak a német és osztrák cellulozegyárakkal együttes eljárásról akarnak tárgyalásokat indítani.

SCHICHT

MOSÁS

**Beáztatás „Asszonydicséret” — mosóporral,
kimosás „Schicht” — szappannal a fehérneműt kiméli
és pompásan tisztára mossa.**

TŐZSDE

Zürich, nov. 16. Zárlat: Beograd 9.15, Páris 17.175, London 25.15, Newyork 518.5, Brüsszel 72.20, Milanó 21.125, Amszterdam 207.40, Berlin 123 egyenylead, Bécs 73.15, Szófia 3.75, Prága 15.365, Varsó 57.5, Budapest 72.605, Bukarest 2.85.

Zagreb, nov. 16. Zárlat: London 274.65 —275.45, Newyork 56.53—56.73, Zürich 1092.75—1095.75, Berlin 13.4589—1348.89, Bécs 797.92—800.92, Prága 167.69—168.50, Budapest 793.80—796.80, Trieszt 231.75—233.75.

Szentai gabonaárak, nov. 16. A keddi piacon a következő árak szerepeltek: Buza 285 dinár. Ötengeri 162.50—165 dinár. Ujtengeri prompt szállítással 125 dinár. Tavaszí szállításra 135—137.50 dinár ab hajó. Takarmányárpa 135—140 dinár. Sörárpa 150—155 dinár. Zab 132.50 dinár. Muharmag 135—140 dinár. Heremag 2480—2490 dinár. Mák 2520—2550 dinár. Köles 150 dinár. Óbab 130 dinár. Ujjab 150—155 dinár. Rozs 185 dinár. Irányzat: tartott. Kinálat: csekély. Kereslet: gvenge.

Noviszadi terménytőzsde, nov. 16. Buza kereslet 282.5 dinár, kinálat 287.5 dinár. Zab 1 vagon szerémi 155 dinár. Kukorica 2 vagon szerémi új garantált minőség 135 dinár, 20 vagon bánáti március, április, május 151 dinár. Liszt 1 vagon 0-ás kombinált bácskai 455 dinár. Korpa 4 vagon szerémi jutazsákokban decemberre 118.5 dinár. Irányzat: változatlan. Forgalom: 28 vagon.

Szombori gabonatőzsde nov. 16. Buza 76 kilós bácskai 285—290 dinár, 75 kilós bácskai 280—285 dinár, 74 kilós bácskai 275—280 dinár, szerémi 76 kilós 285—290 dinár, 75 kilós szerémi 280—285 dinár, 74 kilós 275—280 dinár. Tisza bácskai uszály 295—300 dinár, Bega 295—297.5 dinár, szerbiai 285—290 dinár. Rozs szerbiai 210—215 dinár, Zab 147—152 dinár, szerémi 150—155 dinár, Árpa 62—63 kilós 160—165 dinár, 63—64 kilós 170—175 dinár. Kukorica bácskai 175—180 dinár, bánáti 170—175 dinár, szerémi 180—185 dinár, száritott kukorica 150—155 dinár, száritott kukorica uszály 145—150 dinár, új kukorica morzolt novemberi 122.5—127.5 dinár, december—januárra 132.5—137.5 dinár. Bab új fehér 165—170 dinár, kézzel válogatott 175—180 dinár. Liszt 0-ás 440—470 dinár, 2-es 394 dinár, 5-ös 340—370 dinár, 6-os 270—290 dinár, 7-es 192—210 dinár, 8-as 130—140 dinár. Korpa 110—115 dinár. Irányzat: változatlan. Forgalom: százegy és fél vagon.

Budapesti gabonatőzsde, nov. 16. A határidőpiacon a hétfői lanyhaság után az irányzat javult és megszilárdult, az

árak emelkedtek. Hivatalos ármegállapítások ezer koronákban: Buza novemberre 400, márciusra 428.5, zárlat 428—428.5, májusra 427—429, zárlat 428—428.5, rozs márciusra 335—336, zárlat 335.5—336. A készárúpiacra is javult az irányzat és emelkedtek az árfolyamok, a forgalom azonban minimális volt. Hivatalos árfolyamok ezer koronákban: Buza 382.5—412.5, rozs 300—307.5, árpa 250—270, sörárpa 320—370, köles 190—200, tengeri 265—270, zab 227.5—240, repce 565—570, korpa 167.5—170, lucerna 27—37, lóhere 26—28, ujtengeri 195—200.

Csikágói gabonatőzsde, nov. 16. Buza decemberre 136.25, buza májusra 141, buza júliusra 134. Tengeri decemberre 69.625, tengeri májusra 78.75, tengeri júliusra 81.125. Zab decemberre 41.75, zab májusra 46.25, zab júliusra 45.375. Rozs decemberre 93.75, rozs májusra 100.75, rozs júliusra 99.75.

Newyorki gabonatőzsde, nov. 16. Buza őszi vörös 148.75, buza őszi kemény 151.5. Tengeri 84.125. Liszt 700—735.

RÁDIÓ-MŰSOR

(A város melletti szám a hullámhosszt jelenti)

Csütörtök, november 17

Bécs (531): 11: Koncert. 16.15: Hangverseny. 20.05: Kamarazene.

Milanó (320): 16.30: Jazzband. 21: Az »U. R. J.« hangversenye. 23: Jazzband.

Zagreb (350): 19.48: A Természettudományi Társaság előadása. 20: Koncert, utána tánczene. 21.30: Hírek, de- vizakurzusok, időjárás.

„MUSICALPHA“

a tölcser nélküli selyem hangszóró.
A rádiós családok büszkesége!
Kapható:

Konrath D. D. Subotica

Lipsee (357-): 16.30: Koncert. 21: Renaissance-este.

London (361.4): 19: Tánczene. 21: Hangverseny. 22.30: Jazzband.

Róma (425): 17.15. Hangverseny.

Berlin (504): 17: Hegedűhangverseny. 19.05: Koncert 22.30: Tánczene.

Budapest (560): 9.30, 12 és 15: Hírek, közgazdaság. 17.02: A m. kir. Operaház zenekarának hangversenye. 19: Mesék. 20.15: Kósa György hangversenye. Detaoin shrdlu cméayp vbck;j szzőöü.x

Tizenöt dinárt nyerhet

Feltételek az idei

Moravetz zenealbumban

Szállítja a

BÁCSMEGYEI NAPLÓ

ZENEMŰOSZTÁLYA

Brill

Használjon mindig Brill-t, ez a világ legjobb cipókrémje.
Brill nem fél a legismertebb külföldi márkákkal való összehasonlítástól
 Minden színben gyártjuk.

BRILL Vegyészeti Gyár Beograd

NYILT-TÉR

Értesítés

Értesitem a n. é. közönséget, hogy Mácsay és Lejkó kézműáru cégből Mácsay János ur f. hó 11-én barátságos uton kivált és az üzletet Lejkó B. név alatt fogom tovább vezetni s **üzletát szervezés miatt a raktáron levő összes árukat mélyen leszállított árban kiárusítom.**

Kérem a n. é. közönség szives pártfogását.

Tisztelettel
Lejkó Béla

2039

Bajsa község előljárástól.
 3802./1926. szám.

Hirdetmény.

1926. évi november hó 20-án délelőtt 9 órakor Bajsa község előljárástól a község háznál nyilvános árúteszen a rendőrök és a községi szolgák téli ruházatának beszerzését fogja eszközölni.

Ennélfogva felhívom az ajánlattevőket, hogy az árúteszenél való részvételüket a fenti napon délelőtt 8 órakor a jegyzői irodában jelentsék be.

Bajsa, 1926. november hó 13-án.

Lav Prodanović P.H. Kosta Brankov
 jegyző. 10556 bíró.

Mindenki csak a **PYRAM**

cipókrémet használja!

Billiárd golyók és dákok
 mandiner gummi, dákoragasztók,
 tábla és kréta
Özv. Gerber Jakabné
 SUBOTICA
 Bene Sudarevičeva ulica 32.
 Allandó nagy raktár. Vidéki megrendeléseket tucatonként teljesít.

Az egészségügyi minisztérium által engedélyezett drogéria
 nagy forgalommal, Beograd közelében
eladó.

Esetleg társulnék is. Felvilágosítással szolgál a „Publicitas“ A. D. Beograd, Pozorišna 2. szám.

1/4 millióval
1 milliót!

Írásbeli ajánlatokat:
VIG LAJOS, SENTA
 címre kérek.

Üzletáthelyezés.
 RUDICS UCCAI
cipészüzletemet
 Ciril Metod trg
 (Lifka mozi mellé) helyeztem át. Kérem a n. é. közönség további szives pártfogását. Tisztelettel
UNGER SOMA cipész
 Saját készítésű cipők nagy raktára.

Florenzi maróni és olasz
János kenyér
 nagyban és kicsinyben kapható 10327

Schäffer Róza
 fűszer és déligyümölcs kereskedő, a főpostával szemben. Telefon: 573.

Jól bevezetett
illatszertár
 biztos megélhetést nyújt, amely 20 év óta fenáll, forgalmas helyen Suboticán áru- raktárral együtt el- 10140
 ado. Ajánlatokat „Il- latszertár“ jelige alatt a kiadóba.

ABLAKÜVEG
 minden méretben legelőnyösebb áron
Drag. Obradović
 gyári lerakata Beograd
 Kr. Milana 31. (Uroševa Pivnica)
 Telefon 31-96. 9652

Bársonykalapok
 már 150 dinártól kaphatók
„PÁRIS“
SZENDI JOLÁNKA
 kalapszalonnájában
 Szubotica, Pašičeva-utca 9.

Egy liter **7** kitünő fehér bor **7** din.
 Tea-rum, cognac, liqueur, pálinkafélék kimérve és palackokban, leszállított árban kaphatók
Szilasi Sándornál
 Trumbičeva ul. 16.
 10007 (Csirkepiac)

Vilim Klein i drug
 SOMBOR

ajánl csakis nagyban kereskedőknek és kötőmestereknek:
 saját gyártmányu gyermek-, női- és férfi- mellényeket, harisnyát, lábszárvédőt stb.
 Továbbá gypjukban: Imperial (Lilabund), összes Csillagpamutok, (Sternwolle) u. m. Blaugelbestern, Grünweisstern, Rothweisstern, Braunstern, Gelbstern stb.
 Kötőmestereknek: az összes fajta Zephyr-fonalak és kabátfonalakat, továbbá géptűk, 10220
 kefék stb.
 Személyes látogatást ajánlunk.

Zongorák Pianók
a világ legjobb
márkái. Hosszu
lejáratu részlet-
fizetésre a leg-
nagyobb raktár
az országban
K A I N
hangszerkészítő Subotica,
Városháza épület.

„KATZKI“
TÜZHELYEK
folytonos
IR-KÁLYHÁK
felülmulhatatlanok
Kérjen árjegyzékét!
KATZKI, ZEMUN
Telefon: 169. 10443

I-a kályhaszén
I-a diókoksz
I-a bükk és
gyertyánfa
ajátva, házhoz szállítva
legolcsóbban kapható
WEISZ DEZSŐ
fakereskedőnél
Poštanska ulica 4. 10104

„PINKERTON“
az amerikai detektívkiadvány
fordítási joga az SHS király-
ságra klisékkel együtt eladó.
A regény 120 füzetben napi
20.000 példányban jelent meg
6 évvel ezelőtt. Kiadható ci-
rill vagy latin nyomással. Óri-
ási kereset biztosítva. A teljes
nyag (fordítás, klisék és raj-
zok) 60.000 dinárba került,
átadnám 20.000 dinárért. Kia-
dók a teljes mű kiadásán 500—
600.000 dinárt kereshetnek. Cím
MILAN BRANKOVIĆ
Beograd
Poenkareva 24. 10561

Nagyban és kicsinyben
Közvetlen behozatal.
**Stokeraui lencse, Viktoria
borsó, boszniai szilva,
Caraburno mazsola, ma-
gyar kék mák, olasz rizs,
hőfehér kristály cukor,
vixtisza petróleum.**
SCHÄFFER RÓZA
fűszer és déligyümölcs keres-
kedő a főpostával szemben
10327 Telefon 573.

A legdivatosabb, a legsikkesebb
bársonykalapokat
„D a m e“
kalapszalomban kaphatók
Karadžičeva ul. 14. (Báránkyöz)
Reklámkalapjainkat hi-
hetetlen olcsón adjuk.
Alakítások olcsón, szépen
és gyorsan!
Vidékiek aznap
kielegítetnek!

Üzletve előtt keres
a City Bazar
Beograd, Terazije 7.
aki szerbiül, magyarul és
németül beszél, akire a
pénztárkezelés teljesen rá-
bízható, 20-30.000 dinár
kaucióval és megfelelő re-
ferenciákkal. 10719

Nagy takarításkor elő-
forduló, padló, ajtó, ab-
lak és konyhaberende-
zések átfestését legol-
csóbban
MEZEI
mázoló mester
végzi, — hívásra azonnal
jön. Ilirska ulica (Tuba
u.) 15. a Kakas-iskola
közelében. 10285

Mi az Ultraphon?

Ultraphon a legújabb technikai vívmányok alapján készült beszélőgép, amely minden eddig létezett beszélőgépet annyira felülmúl, hogy általa a hang művészi visszaadásának eddig soha, sehol sem tapasztalt tökéletességét lehet elérni.
Hallgassa meg az **Ultraphont** és hasonlítsa össze bármely beszélőgéppel és Ön csak az **Ultraphont** fogja választani. A „Ultraphon“ a legkomolyabban veendő hangszer, természetű hangvisszaadással és **utolérhetetlen** erősséggel.

Bemutató és eladás

Popper István Novisad

Jevrejska-uca 15

2369

REUMÁT

akutot vagy krónikust, csontfájdalmakat, nyilalá-
sokat, nyakmerevedést, gyomorgörcsöket, fejfájást,
csúzt, isiást és mindennemű neuralgiát legbiztosabban
gyógyít a

RUSKI MELEM

A beográdi közegészségügyi miniszterium által engedélyezve.
Számítalan köszönőlevél igazolja a kiváló gyógyerejét. A legolcsóbb
ilyenmű különlegesség.
Kapható minden gyógyszerárban és drogériában, postai
székküldés utánvétellel:

Dvorska Apoteka Bogojević, Skoplje

A szép tiszta, fehér és bársonysima arc titka

a nagyenyedi Kovács-arcikenőcs
és borax-szappan használata

Kapható minden gyógyszerárban, drogériában és
illatszertárban

Főlerakat: Hercl drogéria, Subotica
Aleksandrova ul. 1., Beograd-szállóval szemben

ENERGIA

műszaki és elektrotechnikai vállalat Subotica
Kralja Petra Park 6. Telefon 45.
Raktaron tartja az 1. díjjal kitüntetett

PROTOS villamos perszivógépet
mely nagy teljesítőképessége és egyszerű kezelése folytán
a legjobbnak bizonyult. A PROTOS perszivógépet kívánatra
bármikor bemutattuk.

VADÁSZOK!

A vadászfegyverek és löszerek lényegesen
olcsóbbak lettek.

Kérjék a legújabb, nagy képes fegyverárjegyzékét.

V. BATA SIN SUBOTICA

vadászfegyver és löszer nagykereskedő cégtől. Az
ország egyik legnagyobb és legjobban felszerelt
vadászati szaküzlete

Vadászfegyvereinkért írásban jótállást vállalunk
Óriási raktár. Óriási választék.
NAGYBAN. KICSINYBEN.

Tegyen egy próbavásárlást.
**VADÁSZTÁRSASÁGOKNAK KÜLÖN
ÁRENGEDMÉNY**

Villanyerőre berendezett, nagy puskamű-
ves műhelyünk, elsőrangú fegyvermester
vezetése alatt áll.

Javításainkért teljes garanciát
Telefon 614. vállalunk Telefon 614.

SZAKSZERŰ FORDJAVÍTÁSOK

Mielőtt Fordját javi-
tásba adja, kérjen
tőlünk árajánlatot!

KLEIN GÉZA ÉS FIAI AUTOR. FORDLERAKAT

Ertesítem a n. é. közönséget, hogy
üzletemet áthelyeztem

volt Engler Ignác és Fiai főtéri
üzlethelyiségébe, ahol továbbra is
elismert

elsőrendű áruimat

legolcsóbban fogom a n. é. közönség
rendelkezésére bocsájtani.

Győződjék meg

személyesen áruim olcsóságáról és áruim jó
minőségéről. Vétel nem kötelező.

MAMUzsics ANTAL

kézműáru kereskedése Subotica
Karadjordjev trg

Weitzenfeld és Társa Subotica

Detailüzlet: Városi bérpalota. — Telefon 192.
Engros: Wilsonova ul. 7. — Telefon 190.

Z S Á K

ZSINEG

PONYVA

PONYVA KÖLCSÖNZÉS.

Kárpitos kellékek mint: butorszövet, matrácgrad-
lik, afrik, lószőr, pehelytollpótló, önműködő roletta
rudak, linoeum, szőnyeg, lópkórcok, gyapju és
utitakarók.

LEGOLCSÓBB ÁRAKI

FELHIVÁS!

Raktárkészletemet felosztattam, hogy igen tisztelt
rendelőim igényeit jobban kielégíthessem s a
mérték utáni rendelésekkel
intenzívebben foglalkozhassam.

Ezúton hívom fel i. t. rendelőim figyelmét, hogy a
modern cipészet

mind a technikájával felszerelt üzletemben a jövőben csak
mérték utáni rendelésre fogom készíteni cipőimet, amelyeket
a legújabb divat és a modern kényelem szerint nyújtok b.
vevői rendelkezésére.

További szíves támogatást kérve, vagyok teljes tisztelettel
RÓKA KÁROLY cipésmester
10310 Subotica, Zrinjski trg 2.

Cipészüzletemet

Cara Dušana ul. 5., saját
házamba (Vas Ádámmal
szemben) helyeztem át,

ahol mérték után a legolcsóbban és
a legújabb modellek szerint vállalkok rendelést

NAGY FERENC cipésmester

Vizvezeteki, csatornázási munkálato-
kat, fürdőzobák és angolklosetek
szerelését garancia mellett pontosan
végzi

KARDOS

villamossági és vizvezeték szerelési vállalat Subotica
Boška Vučića ul. 21. Telefon 122. Braun fatelepén.

RELIEF

festéshez alapozó festék, színes
fémpor, csillógyöngy, selyem
és poszlópor minden színben

TEMPERA festék

TEMPERA pótlófesték

BATTIK festék

és minden hozzávaló kelleket
nagy választékban legutányo-
sabbban szállít

BRÖDERIKOVÁCS

NOVISAD

Futoski put 43.

Novisad központjában
jóforgalmu

RESTAURANT

családi okok miatt

ELADÓ

Cím megtudható Kardos
hirdetőirodában, Novisad
Wilson trg 7. 10396

Fiatal intelligens fiatal-
ember, aki a fel-
sőbb kereskedelmi és a mol-
nári-kolát (Deutsche Müll-
schule) végzte, keres
állást ma'omban ugy a külső
mint a belső szolgálathoz.
— Szíves megkereséseket:
„Szorogalmas“ jellegre
Schmolka hirdetőirodában
Novisad kér. 10551

Borbélyok figyelmébe

Valódi bécsi mintájú masz-
sziv **forgószéket**
550 dinárért **csak**

SZÖLLŐSI JÓSEF
asztalnál kaphat
Subotica, P. Kujundžičeva
ulica 20 9297

TÜZIFA KOKSZ SZÉN FASZÉN

garantált elsőrendű minő-
ség kicsinyben és nagyban
Pontos mérés.
A legkisebb mennyiséget
is házhoz szállítom

Ilgen Károly

Sokolska (volt Gombkötő) ul. 17.
Mész és cement
I-a minőség állandóan raktáron

Nea-Crem
legmegbízhatóbb
arc- és kézapoló
KORONA GYÓGYSZERTÁR
VÁROSHÁZA
SUBOTICA

**Üzleti
KÖNYVEK**
Legutányosabban
FISCHER ERNO
GRAFIKAI MŰINTÉZETBEN
SUBOTICA

Olasz mortadella, son'ták,
töltött láb, májas pásté-
tomok naponta frissen
készülnek

Szabadosná

Subotica, Városház-épüle-
Tanoncok felvételek. 9581

Speciális órajavításokat
kiszakértésben végez
Krekus
Óraspecialista
Subotica
Gyümölcsplac 4.
Aranyművesek
során
Tanonnyért legolcsóbban fizet

KORZO MOZI

Csütörtök—vasárnap!
Premier!
GLORIA SWANSON
Amerika népszerű primadonnájának kivételes kvalitású attrakciója
Madame Sans Gene
Történelmi vígjáték Victorien Sardou híres színdarabja után
Személyek:
Hübcher Kata, Gloria Swanson
Napoleon Emille Drain
Letebre Charle de Roch

LIFKA MOZI

Hamisíthatatlan jókedv csak az örökké moolygó vidám arcu Harry Liedke és Lia Máriaival valódi. Csütörtök—vasárnapig a szezon nagy slágere
Keringő királynő
mely a Marica grófnő, Főhadnagy ur a feleségem, Erdőszleány c. filmet felülmúlja.
Jövőhét és a szezon kimagasló eseménye **A maharadzsza gyöngye**. A Nordisk Filmgyár jubiláris műremeke új felülgazásban, külföldi metropolisok mintájára énekes és táncos revüvel 9 felvonásban. Minden előadison az I. lovasdivízió hangversenyez.

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés egy szó 1 dinár, vastagbetűs és címező kétszeresen számít. Legkisebb apróhirdetés ára 10 din. Csak felbélyegzett jelzésű leveleket továbbítunk. Kérdezőkérdezőkhez válaszbelvétel melléklend.

Ui ház a beltéren, mely áll hét szobából: előszoba, fürdőszoba, cseléd-szoba, konyha, éléskamra, fűskamra, mosókonyha, pince, házmesterlakás, irtézi kut és egy hatvan méter hosszú és nyolc méter széles, csukott raktár 12 évi adómentességgel eladó. Bövebbet I. Brozova ul. 10. 10332

Ne mulassza el az alkalmat. Női kézitáskák finom bőrből 30 dinártól. Női harisnyák nagy választékban. Selyem nyakkendők 28 dinártól. Férfi ing, prima anyagból 75 dinártól. Jó minőségű férfi zokni 15 dinár. Gyermekek cipők 30 dinár. Duplán varrott szandál minden számban. Vuikovics János (vált Kis Bazár) Rudičeva 3.

Eladó vagy elcserélhető egy darab függőlevátor (Bácskai), teljesen jókarban van. Czoufal Mihály, Velikibečkerak. Lenanova ul. 45. 10394

Eladó. Jömeneteli ételüzlet berendezéssel együtt, havi jövedelem 60.000 dinár, jutányos áron megvehető. Cim: Zemun, Postafiók 8. 10384

Alig használt elsőrendű zongora bérbeadandó. Cim: Radio Reklam Jugoslaviia. Telefon: 10. 10569

Cementárugvár berendezés eladó. Ugyanott december 15-iki belépésre egy gvakornok felvétetik. Glied Bernát Subotica.

Foltmentes tükröket garanciával készít
VITRUM
tükörgyár
NOVISAD
Futoški put 137.
(Villamos megálló)
Telefon 407.
Kíratat és autógveg (nem hullámos) minden minőségben és minden méretben kapható. Megrendelhető minden üvegesnél, ahol ilyen nem lenne, forduljon a gyárhoz. Ügyeljen a védjegyre

HÁROM IGAZ SZÓ:
GINGOLD RUSZLI JÓ!
„GINGOLD“
HALKONZERVGYÁR SUBOTICA

ZENEMŰVER

Vig Zsigmond Sándor
zenemű és könyvkereskedésében
Subotica
Olcsó árak! Ingyen árjegyzék!

Narodni Bioskop

Zsuffolt házak előtt gyönyörködtek a
Pompéji végnapjai
II. részének előadásán. Figyelem! Ma szerdán utoljára II. rész.
Holnap csütörtökön, csak 1 napig! Általános közkívánatnak engedve az igazgatósagnak sikerült a filmet prolongálnia
Pompéji végnapjai I. és II. rész
Mindkét rész egyszerre. 2 és fél óras előadások. Rendes helyárak. Ha bárni okból nem volt alkalma megtekinteni e remek filmet, siessen gondoskodjék jegyelről. — Telefon 300.
Csütörtöktől—vasárnapig. Kalandor szenzáció!
MARKO az akrobaták királya
A san-silosi fenevadak című 7 felvonásos kalandor szenzációban.

LEVELEZÉS

Enslan. Levele van a kiadóban.

HÁZASSÁG

Fiatal, egvedülálló beogradai kereskedő, jobb kereskedőcsaládból, tartalékos kapitány, német nyelvtudással, felsőbb iskolai végzettséggel, kellemes megjelenésű, szolid, 32 éves, ismeretség hiányában ezuton keresi házasság céljából oly szelid lelkületű, jobb családból származó 22—26 éves leány ismeretségét, ki beszél szerbül vagy németül. Sajatkezüleg irt és fényképpel ellátott leveleket, kölcsönös becsület-szó biztosíték mellett »Oz-bilian brak« jelize alatt a kiadó továbbít. 10558

FOGLALKOZÁS

Pénzbeszedői vagy ehhez hasonló állást keres kaucióval is rendelkező egvén. Cim: Márványipar. 10448

Elmenne gazdaságba 56 éves róm, kath. nyugdíjas tanító ispánnak vagy gazdaságk Végzett földmivesiskolai kurzust, vezetett gazdasági iskolát s mint ilven önállóan gazdálkodott. Beszél magyarul, tótul és eléggé szerbül. — Megkeresések e lap kiadóhivatalába »Jó kertész« címre küldendők. 10515

Felvették 3 és 4 éves leánykaim mellé egy írávaló leányt vagy aszszonvt, aki a házi munkákban is segítene és a magyar, német és szerb nyelvet beszéli. Fényképes ajánlatokat: Petrovicsné Bácsmonostor címre küldeni. 10554

Gyakorlott ügyves tisztviselő nő állal örökönveleést és német levelezést. Szerb-horvát nyelvben is jártas. — Megkereséseket »9999« sz. alatt a kiadóba kér. 10567

Felvétetik egy 4 középiskolás 14—16 éves irodagvakornok. Peic agentura, Subotica. 10564

VÉTEL-ELADÁS

Paolan részletfizetésre gvári áron, heti vagy havi fizetésre. Raktáron klott és vatta minden mennviségben, paolanok minden színben és minőségben 140.— dinártól feliebb, paolan-varrás 55.— dinár. Buljovčić Béláné Német Margit paolanos, Subotica, Pašičeva 8. — Ečénvniac, Gőzfürdő során. 9549

Olcsó cipővásár. Üzletátszervezés miatt az összes raktáron levő cipőmet minden elfogadható árban elárusitom. Gonda cipőüzlet, Pašičeva 7. 10062

Nág. 5 tonnás, maidnem ui autó eladó. Mesešan, Novisad. 10166

MÁV gyártmányu 32—35 és 20—22 lóerős szivógáz magánjáró, hozzá 48" és 54" golyóscsapágyu MÁV egy és kétéves cséplőszekrények, 28—35 lóerős Lanz szelepes vezérműü magánjáró, hozzá hároméves MÁV 54 golvós cséplőgép, 15—18 lóerős Hoffherr magánjáró hozzá 42" egy éves MÁV golvós cséplőgép, 10—12 lóerős angol gyártmányu nversolai lokomobil ui. Más vállalkozás végett azonnal eladó. Mészáros Ádám Subotica, I. Brozova ul. 10. 10331

Egy szép fekete férfi télikabát eladó. Cim a kiadóban. 10544

500 DRB. ÓRA INGYEN
Minden **IDOL-KREM** dobozban van egy betü az

szóbol. Ha azokat összegyüjti és beküldi az üres dobozokkal együtt **jutalmul kap egy órát**

Kérje **Idol** Ne fogadjon mindenhol! el mást!

Prva Jugoslavenska Kemična Fabrika D. D. NOVISAD

Keresek azonnali belépésre elsőrangú manikűrözönöt. Fizetés 700 dinártól 1000 dinárig. Samoiló Krnjac I. Paie Kujundžić ul. 3. 10550

Kukoricagöré jó állapotban olcsón eladó. Sudarević ulica 40. 10445

Jókarban levő asztalos-szerszám, öt enyvezőbak, eladó. II. Petrova ul. 27 Subotica. 10513

Veszek használt írógépeket. Ajánlatokat kérek: Bajazett Sándor šecerana Beli-Manastir. 10521

Vilsonova 22. alatti ház szabadkézből eladó. Egy ui hálószoba és zongora eladó. 10541

Jókarban levő cipészgép balkaros, sima, gomblyuk varró olcsón eladó. Takács Mihály cipész VI. Save Tekelije ul. 68. 10547

A legmodernebb beszélőgépek, lemezek óriási választékban (slágerek), alkatrészek és kellékek legelőnyösebb árban kaphatók

Em. FISCHER, ZAGREB
SUDNIČKA UL. 3. ÉS JURIŠIČEVA UL. 6.
nagykereskedésében.
Képes ár- és lemezjegyzék ingyen 10202

Tűzfűtőberendezés kétkaru, szalagfűtőszegp, erős Kirchner 700, villanymotor 3.5 HP 220—380 volt, mind kifogástalan karban olcsón eladó. Jellinek, Subotica, Paje Kujundžića ulica 4.

Farkaskutvakölvők valódi és szürke anva eladók. Sudarevičeva 26. 10559

Foto-atelier Zagrebban, a centrum legforgalmasabb helyén betegség miatt nagyon olcsón eladó. Becces ajánlatokat »Nagy iövö« jeligére »Jugomosse« hirdető irodája, Zagreb, Gajeva 1. továbbít. 10524

Különbeíratu butorozott szoba kiadó. Petrogradska ul. 17. 10555

Apollo Novisad

November 16—17.
A Maharadzsza gyöngye
9 felvonásban
A főszerepben:
Karina Bell és Gunar Tolnäs
Jön — Csütörtöktől — Jön Anagy Rudolf Valentino film A FEKETE SA — A szezon legnagyobb szenzációja

KÜLÖNFÉLE

Varrógépijavítás. Ujonnal felszerelt és elsőrangú szakember vezetése mellett levő műhelyünkben elvállalunk mindennemű varrógépijavítást legjutányosabban és iótállás mellett. Singer varrógép-raktár, Subotica, Halpiac. 6955

Keresek 1 darab üzletaitót redőnyvel 250 cm. magas, 140 cm. széles, 3 darab régi nagy vasablakot. Ugyanott eladók keramitlapok, szines cementlapok, fajence falburkolatok, samottégla és samottpor, régi Meteor-kályva. Érdeklődni Pašičeva ul. 10. Házmesternél. 10483

Butorozott szobák azonnal kiadók. Trenkova ul. 1. sz. 10560

Azonnal kiadó egy uri lakás: 4 szoba, előszoba, fürdőszoba, konyha, szőiz, fűskamra, pince, padlás stb. mellékhelyiségből. — Bövebb értesítést ad Beni Béla Nacional-kávéház. 10572

Jó állapotban levő hosszú zongora minden elfogadható árért elköltözés miatt eladó. Megtekinthető a Katholikus Leányegyletben. 10545

Előnyomdát
legújabb rajzokkal felszerelve
olcsón szállit
Bleier Márk
I. Jugosl. Előnyomda Berendezési Gyára
— SENTA —

Olcsóbb, mint bárhol
ENGLER ALBERT
harisnya király
SUBOTICA
Strosmajerova ul. 8 — Huspiac
9885